

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

**AZ AGROKER ERŐSÍTI KAPCSOLATAIT
BIZALOM ÉS TELJESÍTMÉNY** 3. oldal

FIATALOK 4. oldal

**VERES PÉTER ESZTÉTIKÁJA
FILMNAPLÓ** 5. oldal

Munkásgyűlés a konzervgyárban Vegyes vállalatok Magyarországon

A Debreceni Tartósítói Kombinátnál dolgozó január 5-én reggel munkásgyűléssel kezdték az új esztendőt. A gyűlésen megjelent Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkára, Olajos Ernő, a megyei városi pártbizottság titkára, Zsurovits Sándorné, az szmt titkára és Tóth Zoltán, a megyei tsz-szövetség-titkára.

A múlt évi munkát értékelve dr. Nagy Gábor, a vállalat vezérigazgatója biztosságerőztet kölcsönző tényekről említette, hogy a konzervgyár a partnereket sújtó nehézségek ellenére is teljesítette tervét. Az árbevétel elérte a 6 milliárd forintot, a termelési érték 5 milliárd forint körül alakult. A nyereség mintegy 150 millió forint, negyvenmillióval több a tervezettnél.

Nem rubel elszámolású exportjában a kombinát a tervezett 16,2 millió dollárt produkálta, rubel elszámolású kivitelét pedig tíz százalékkal túlteljesítette.

Ezeket a teljesítményeket a nyolcvan-ezer forint átlagkeresetű és tartósítói kombinátnál dolgozó a megelőző évinél három százalékkal kisebb létszámmal érték el.

Az eredmények jó alapot nyújthatnak az idei feladatok teljesítéséhez. Nem rubel elszámolású exportjában a vállalat egymillió dollár növekménnyel számolt, s nem közbömbös az évekzedet szempontjából, hogy több mint százezer tonna. Szovjetunióba exportálandó termékre már konkrét megrendelés van. A Szovjetunióhoz fűződő új-ság az is, hogy a nagy októberi szocialista forradalom hetvenedik évfordulója alkalmából Moszkvában kíván boltot nyitni a tartósítói kombinátnál, saját termékeinek közvetlen értékesítésére.

A munkásgyűlésen felszólaló Tóth Imre a megye gazdasági helyzetéről adott tájékoztatást.

Több mint hetven vegyes vállalat működik már Magyarországon külföldi cégek részvételével. Számuk az elmúlt két év során megduplázódott. Zömmel közepes nagyságú külföldi cégek vesznek részt bennük, de található köztük több nagy világcég is, például az NSZK-beli Siemens, BASF, vagy az Egyesült Államok-beli ITT cég európai leányvállalata.

Az új vállalkozások között jelentős számban vannak termelővállalatok. Segítségükkel fejlett technológiák, korszerű munkamódszerek honosodnak meg az országban. Hozzájárulnak a tőkés export bővítéséhez is. A vegyes vállalatok többségénél az alaptőke 51 százaléka magyar, 49 százaléka pedig külföldi tulajdonban van. 1982-től lehetőség nyílt arra, hogy a pénzügyminiszter engedélyével külföldi tulajdonbánsággal is létrehozzanak vállalkozásokat. Ma már több ilyen vegyes vállalat működik, köztük a Közép-Európai Nemzeti Bank és a Citybank, valamint négy vegyes vállalatokba befektetett külföldi tőke összege jelenleg megközelíti a százmillió

dollárt. A részvételben a legaktívabbak az osztrák és az NSZK-beli cégek, de működik már indiai, japán, portugál és görög cég részvételével alapított vegyes vállalat is.

A vállalkozási kedv növekedéséhez hozzájárult, hogy 1986-ban egyszerűsödött az engedélyezési eljárás, és változott az adózás is. Az adókedvezményeket a vállalkozók ma már nem eseti elbírálás alapján kaphatják meg, hanem akkor, ha teljesítik a jogszabályban előre megszabott feltételeket. Ennek megfelelően például az árutermeléssel, szállodaépítéssel és -üzemeltetéssel foglalkozó vegyes vállalatok, amelyek alaptőkéje meghaladja a 25 millió forintot, s ebből a külföldi részesedés több mint 30 százalék, az általában érvényes 40 százalékos nyereségadó helyett az első öt évben csak 20, a hatodik évtől pedig 30 százalékos nyereségadót fizetnek. A magyar gazdaság számára kiemelkedően fontos ágazatokban működő vegyes vállalatokat az első öt évben mentesítik a nyereségadó fizetése alól, s az alapításukat követő hatodik évtől kezdve

20 százalékos nyereségadót fizetnek.

Ezek az intézkedések számottevő érdeklődést váltottak ki külföldön. A Pénzügyminisztérium, a Magyar Kereskedelmi Kamara és más szakmai szervezetek több országban előadásokon ismertették a magyarországi vállalkozási feltételeket, így többek között Angliában, Ausztriában, Hollandiában, az NSZK-ban, Olaszországban tájékoztatták az üzletembereket. Ez is közrejátszott abban, hogy tavaly a korábban több új vegyes vállalat alakult, s mintegy harminckét a létrehozásáról tárgyalnak a hazai és külföldi partnerek.

A magyarországi vegyes vállalatok működésének tapasztalatai összességében kedvezőek, többségük nyereségesen működik, s tartósan veszteséges nincs közöttük. Általában a megalakulást követő egy-két évben — mivel ekkor jelentősek a ráfordítások, s a bevételek csak később jelentkeznek — átmenetileg veszteségesek a vállalkozások. De nem kevés olyan vegyes vállalat van, amely kezdetől fogva nyereségesen működik. (MTI)

A központi intézkedések hatására

Megállt az állatállomány csökkenése

Az állattenyésztés területén a közelmúltban életbe léptetett szabályozók hatására az 1985 óta tapasztalható nagymértékű állatállomány-csökkenés megállt, de a sertésállomány kivételével a növekedésről még nem beszélhetünk. Jóllehet az állattartás területén már ma is érezhetünk egyfajta változást, az 1985 előtti szint eléréséhez mindenképpen további intézkedésekre lenne szükség — tudtuk meg Pethő Lászlótól, a Mezőgazdasági Szervezetek Megyei Szövetségének főmunkatársától.

Az 1986. évi rövid helyzetkép vázolását követően Pethő László részletesen elemezte az elmúlt tizenkét hónap eredményeit. Elmondta, hogy a szarvasmarha-tenyésztésben 1985-höz viszonyítva csökkenő állomány mellett is 6 százalékos növekedést sikerült elérni a tejtermelésben, kiemelte a H.-B. M.-i Tejipari Vállalat által támogatott vemhesüző-akciót, amelynek eredményeként 26 százalékkal nőtt a vemhes állatok száma.

A sertésállományban is 4 százalékos létszámnövekedés volt megfigyelhető, ugyanakkor 15 százalékkal nőtt az előhasú kocaállomány.

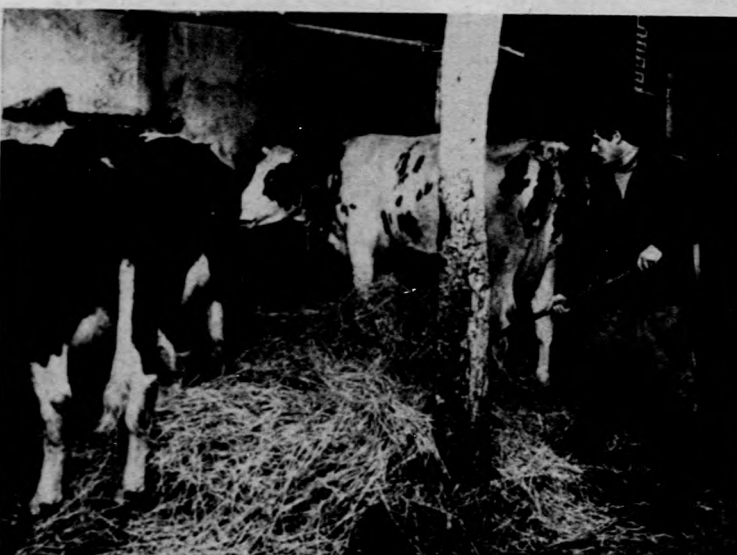
Az állattenyésztésben dolgozó szakembereknek —

mondta némi borúlattal a főmunkatárs —, a junok okozták a legtöbb fejtörést, hiszen 1986-ban mintegy 12 százalékkal csökkent az anyajuhok száma. Nem növelte a tévesek juhtartási kedvét annak a 17 ezer nagy súlyú pecsenyebáránynak az itthon maradása sem, amelyek a csernobili események miatt csak két-három hónappal később kerültek elszállításra. A tartás természetesen jelentős többletköltségekkel járt, az üzemek mellett a szállító vállalatok is kivétel

részt kaptak a többletköltségek viseléséből.

A főmunkatárs utalt rá, hogy komoly nehézségeket jelent az állatok teletelésében a takarmányhiány.

Idén a szénafélékből hiány van, ezeket a kukoricaszár bálázásával igyekszik pótolni, a hiányzó 40 ezer tonna siló helyett pedig nyers répaszeletet kapnak a jóságok. Végül Pethő László reményét fejezte ki, hogy a további intézkedések mehozják majd az eredményeket, és az állatállomány újra növekedni fog.

Alomcsere az elletőistállóban

A tűzvédelem helyzete Hajdú-Bihar megyében

A Minisztérium legutóbb 1986 júniusában tárgyalta a tűzvédelem helyzetét. Határozata értelmében a megyei tanács végrehajtó bizottsága is kiemelt feladatként jelölte meg az ágazat irányítása, illetve felügyelete alatt álló szervezetek tűzvédelmi helyzetének általános felülvizsgálatát, az ezen a területen tapasztalható esetleges mulasztások, fegyelmezetlenségek, hiányosságok megszüntetését.

A tanács tűzvédelmi feladatok egységes végrehajtását a jóváhagyott tűzvédelmi szervezeti és működési szabályzat biztosítja. A terület megállapította, hogy a megye tűzvédelmi helyzete — az erőfeszítések ellenére — az elmúlt években jelentősen nem változott. Alapjaiban megfelelt az elvárásoknak, annak ellenére, hogy a védekezés technikai feltételei romlottak. A tűzesetek számának növekedése előtérbe helyezte a megelőző intézkedések fokozását, a felvilágosító, tudatformáló propagandamunkát.

A megyénkben működő 156 vállalati tűzoltóság működési feltételei biztosítottak. A mintegy 2300 vállalati tűzvédelmi vezető és előadó 80 százaléka valamilyen tűzvédelmi képzéssel rendelkezik. A különféle tűzveszélyes munkakörben foglalkoztatottak száma meghaladja a 4200 főt. A szakvizsgálóval rendelkezők aránya több mint 90 százalék.

A tanácsi és szövetkezeti ipar tűzvédelmének fejlődése erősen differenciált, nem érte el a kívánt mértéket. A termelés növekedésével nem fejlődött egyenes arányban a raktári kapacitás. A helyenként korszerűtlen termelési feltételek a tűzvédelem területén is érzékeltek kedvezőtlen hatások.

A mezőgazdaság tűzvédelme fejlődött, javult a dolgozók ilyen irányú képzettsége. Az elavult műszaki állapotú gépeknél jelentkező fokozottabb veszélyt megfelelő karbantartással igyekeztek ellensúlyozni.

A közlekedés tűzvédelmi helyzete folyamatosan fejlődött, a szervezethez és a hatékonyság jellemző rá. A kereskedelem legfőbb gondja évek óta a meglévő raktározási nehézségek. A dolgozók tűzvédelmi felkészültségét a meglévő és a kulturális, a művelődési és az egészségügyi létesítmények tűzvédelme eltérő

színvonalú. Az elektromos berendezések elavultsága és a rekonstrukciók elhúzódása okoz gondot.

Az ellenőrzések tapasztalatai azt mutatják, hogy a tervezői és beruházói feyelem jó. A több mint 900 millió forintos megyei körházi rekonstrukciók kivételével munkái során a tűzvédelmi előírások betartása példamutató volt. A tervezői nyilatkozatok általában reálisak. Előfordult azonban, hogy a fokozottabb biztosságot érdekében veszik a tűzoltóság véleményét akkor is, amikor ez a jogszabályok szerint nem indokolt. A fokozottabb iatkarékonosság követelményei a tűzvédelem színvonalát nem rontották, a tűzbiztosság a korábbival azonos színvonalú volt.

Nem minden területen kielégítőek a dolgozók tűzvédelmi ismeretei, tűzoltással kapcsolatos ismeretei. Előfordult, hogy a tűzjelzést, a kézi tűzoltó készülékek használatát nem megfelelően sajátították el. Az ellenőrzések megállapították, hogy az oktatás színvonala esetenként formális, a dolgozók tűzvédelmi ismereteinek ellenőrzését sok esetben elmulasztják.

Összességében megállapítható — és ezt az ellenőrzések is igazolták —, hogy a tanácsi tűzvédelmi feladatok végrehajtása megfelelő volt, az elmúlt három évben jelentősebb tüzeset, tűzkár nem akadt. A tűzvédelem hivatásos és társadalmi munkásai teljesítették azt a társadalmi, politikai és gazdasági elvárást, amely az elért biztonsági szint megőrzését tűzte célul.

W. Gy.

Változások az önerős gázvezeték-építésben

Debrecenben az elmúlt években az önerős gázvezeték-építések iránti igény nem várt mértékben növekedett. 1985-ben 29 építőközség alakult, 15 kilométer vezeték épült, 1100 lakást érintett 57 utcában. Az elmúlt évben 82 építőközség kezdte meg működését, 36 kilométer vezeték építettek, s ez 2300 lakást érintett 120 utcában.

A beruházási teendőket a városi tanács építési és közlekedési osztálya látja el, azonban a feladatok jelentős növekedése miatt külső lebonyolító szervezet bevonása vált szükségessé. A törvény alapján a Debreceni Beruházási Vállalatot (De-

ber) bízza meg a város minden önerős gázvezeték-építésének beruházói és műszaki ellenőri teendőivel. Ennek értelmében 1987. január 15-től már a Deber végzi a gázvezeték-építés munkálatait.

Az építések rendje úgy módosul, hogy az új építőközségek a kérelmeket továbbra is az építési és közlekedési osztályra adják be, és ha a Tízáz gázhálózat-fejlesztési osztályával a kérelem alapján sikerült megállapodást kötniük az érintett ingatlanok gazdálaltására (az elvi gázfelhasználási engedélyt megadják), az építési és közlekedési osztály a további teendők

ellátására a kérelmet átadja a Debernek. A tervezet és a kivitelezés irányítása már itt történik.

A másik fontos változás a megépült vezeték utólag csatlakozni kívánók az egy jelentkezőre jutó összeget a városi tanács fejlesztési osztálya javára kötelesek befizetni. Az építési és közlekedési osztály figyelmét a felsőbb szervek hívták fel a korábbi gyakorlat megszüntetésére, mivel az ide vonatkozó rendelkezésekkel az nem állt összhangban. Már 1986 szeptember 1-jétől ennek megfelelően történtek az utólagos rákötések. Az új belépők számára tehát csak akkor adnak ki a rákötés

elvégzésére igazolást (ez továbbra is az építési és közlekedési osztály feladata), ha az egy jelentkezőre jutó összeget a városi tanács fejlesztési osztálya befizeték és ezt igazolni tudják.

A városi tanácshoz befizetett összegek lehetővé teszik, hogy az olyan esetekben, amikor egy-egy nagyobb településrészt gazdálaltása érdekében jelentősebb összeget igénylő pluszberuházást kell végezni (nyomáscsökkentő telepítés, tolózárnak kialakítása stb.), a városi tanács anyagi támogatást adjon, amely a településfejlesztési hozzájárulás helyi céljainhoz igazodó támogatás is lehet.

Egészen v
vállalati ve
cseppentem
Vállalatnál.
előtt stencil
feküdt. Juhá
tó azonnal be
zeti és műkö
korszerűsíté
den, ami nem
nem is felelő

En, bár
téma miatt e
maradok, a
mivel a bes
szetszerűleg
vállalat éves
sítésére, az
ra terelődik.

Juhász In
közébe vág
— 1986-ra
cél tűztünk
elő. Az egy
pen eszme
hogy tudni
magunknak
1985-ös eszt
hatni kíván
nem a vé
köszönhető
kal racionál
volt, s mint
gében is nag
ki ellátás
emelésé.

Szolgáltat
látó vállalat
céltűzés
helyes. Vaj
rült megval
Juhász In
dik:

— Úgy ér
saim nevéb
tom, jó gaz
dellit tudunk
a céltűzés
megvalósult.
teljesítettük
területet, s
mény is kép
tal azt is m
hogy a követ
lezettségünk
dunk tenni.

— Lehete
hallani a
azok teljesít

Moghat
alkatrés

Dendörfer
tőhelyes m
ket:
— 1986-ra 2
rintos árbevét
Ez önmagáb
mint az előt
évünk, a nyo
száma. A '86-
milliót tett. H
tényre. Hogy
dik? A műtra
létszám példá
350—360 m
530—550 mil
annak is kös
nemrégiben
folyékony
met teljes eg
tunk látja e
így a Hage
hatóanyag-sz
biztosítjuk.

A másik
műszaki és
mazás terén
ebben az év
százmillió for
forgalmat ért
alkatrésből
szaki cikkekt
nél.

— Ennek a
örülhetünk, m
részelés és
keny pontja
nak, s erre a
is igen érzék
nak. Ezek sze
évből ezen a
javulás követ

Dendörfer 2
látja ezt a k
— Az alkati
mi esetünkbe
eredményünk
zalekát prod
— mármint a
— a helyzete
tározó számú
eredmény szer
végső soron
több meg en
neri kapcsol
lyásolja. Men
mindegy, hog
mit mondanak
ellátásról. Te
dés számunk
zó, azt szok
hogy talán a
repet játszik
megtartsuk
Márpedig ez
erre nagyon é
gyunk termés

A csillagbéke szovjet programja

Rizskov-Interjú a TASZSZ-nak

MOSZKVA, 1987. január 5. (MTI) — A nemzetközi üregyütműködés fejlesztését célzó szovjet program, a csillagbéke programja ki-vétel nélkül minden államhoz szól — hangsúlyozta a TASZSZ hírigyőzősége adott interjújában Nyikolaj Rizskov, az SZKP KB PB tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke. A szovjet kormányfő egyben biztosította a szovjet űr-kutatási lehetőségek esetleges felhasználását: a szovjet kormány szavatolja a külföldi műszerek építését, a belföldi foglalt ipari, műszaki vagy egyéb titkok sérthetlenségét.

Nyikolaj Rizskov hangsúlyozta: a program alapját a Szovjetunió az a meggyőződése képezi, hogy a széles körű, békes célú nemzetközi űr-kutatási együttműködés építő jellegű alternatívát kínál az űr-fernyverkezési tervekkel szemben. A csillagbéke programban remélhetőleg minél több ország vesz majd részt, az országok egyenjogú alapon csatlakozhatnak a programhoz. A program figyelembe veszi az űrtechnika fejlődését, a résztvevők igényeit és szükségleteit.

Ezt a célt hangsúlyozta Mihail Gorbacsov, amikor az indiai parlamentben javasolta: a vezető űrhatalmak részvételével hozzanak létre nemzetközi űr-kutatási központot, amely a fejlődő országok megrendelési alapján végezze közös kutatásokat és dolgozzon ki az ehhez szükséges eszközöket. Ennek keretében képzési

központ működne a fejlődő országok szakemberei — köztük űrhajósai — számára, és a berendezések felbocsátásához megfelelő űrrepülőterrel is rendelkezne. A Szovjetunió azt várja, hogy az érdeklődő országok figyelmesen megvizsgálják ezt a javaslatot, amelynek megvalósítása fontos szakasz lehet a csillagbéke alapjainak lerakásában — emlékeztetett a szovjet kormányfő.

Nyikolaj Rizskov, az Űr-kutatási Világszervezet létrehozásának jelentőségéről is szólt. A szervezet irányításával nagyszabású nemzetközi programok lennének megvalósíthatók az űr-tudomány és az alkalmazott űr-kutatás terén. A Szovjetunió ezért javasolta, hogy az ENSZ keretében hozzanak létre ilyen szervezetet.

A Szovjetunió többfajta hordozórakétával rendelkezik, a legkülönbözőbb berendezéseket képes feljuttatni a világűrbe. Többször bebizonyosodott, hogy ezek a hordozóeszközök korszerűek. A szakemberek véleménye szerint a legtöbb célra a Proton rakéta használható. Ezzel bocsátották fel a Venyera, a Marsz bolygóközi űrállomásokat, az Ekran, a Raduga és a Gorizont távközlési műholdakat, valamint a Mir űrállomást. Ugyancsak több célra használható a háromfokozatú Szojuz és a kisebb, egyfokozatú Vertyikal rakéta, amely a műszerek számára visszatérő konténerrel van ellátva — mondotta a miniszterelnök.

Szó lehet arról is, hogy szovjet műholdakon vagy űrállomásokon külföldi műszereket helyezzenek el. Különösen a Mir űrállomás kínál erre széles körű lehetőségeket, hiszen hat dokkolónyílása közül öthöz egyenként 21 tonnás modul, szakosított tudományos laboratórium vagy termelőműhely kapcsolható.

A világ már többször meggyőződhetett arról, hogy a szovjet tudósok képesek a legkiválóbb technika létrehozására, a szovjet termékek színvonala nem marad el a legjobb külföldi berendezések színvonalától. A Szovjetunióknak tehát nem célja az, hogy a külföldi űrberendezések tanulmányozása révén jusson a fejlett technika birtokába — mondotta Nyikolaj Rizskov, majd kijelentette: a szovjet állami szervek megfelelő garanciát adnak a megrendelőnek, hogy berendezéseik — amíg az ország területén lesznek — nem károsodnak. Az ilyen termékek mentesülnek a vámellenőrzés alól, leplemből tarolában érkezhettek a felbocsátás helyére, ha a megrendelő így kívánja. A külföldi szakemberek végigkísérhetik a berendezéseket, jelen lehetnek a hordozóra történő felszerelésükre és engedélyt kapnak az űrrepülőterre való belépésre. A megrendelők érdekei sem pénzügyi értelemben, sem a műszaki vagy egyéb titkok megőrzése szempontjából nem szenvedhetnek kárt — hangsúlyozta a szovjet kormányfő.

Katonai attasék fogadása

Pacsek József altábornagy, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, honvédelmi miniszterhelyettes hétfőn fogadta a hazánkban akkreditált katonai attasé testület tagjait, akik az új év alkalmából jókívánásaikat fejezték ki. A fogadáson részt vett Horváth István altábornagy, politikai főosztályfőnök, honvédelmi miniszterhelyettes, valamint a Honvédelmi Minisztérium több más, vezető beosztású tábornoka. (MTI)

Castro-Marchais találkozó Havannában

Párizs, 1987. január 5. (AFP) — Georges Marchais, a Francia Kommunista Párt főtitkára az elmúlt napokban Havannában tartózkodott és megbeszélést folytatott Fidel Castroval, a Kuba Kommunista Párt KB főtitkárával — közölte hétfői számában a L'Humanité.

Az FKP lapja szerint a két politikus január 1-jei találkozásán a francia és a kuba kommunisták teljes szolidaritásáról biztosította a nicaragui népet és elítélte a Nicaragua elleni amerikai agressziós cselekményeket. Felszólították a nemzetközi közvéleményt: akadályozza meg, hogy újabb csapások marjenek a függetlenségét és szuverenitását védő országokra.

Sevardnadze és Dobrinyin Kabulban

Kabul, 1987. január 5. (TASZSZ) — Az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt KB és az afgán kormány meghívására hétfőn Kabulba érkezett Eduard Sevardnadze, az SZKP KB PB tagja, szovjet külügyminiszter és Anatolij Dobrinyin, a KB titkára. A két politikus munkalátogatást tesz Afganisztánban — jelentette a TASZSZ szovjet hírigyőzősége.

NDK-állásfoglalás

Az NDK hétfőn határozottan visszautasította Kohl nyugatnémet kancellárnak azt az előző napi kijelentését, hogy „az NDK több mint 2000 honfitársunkat politikai fogolyként börtönben és koncentrációs táborban tartja”.

Az NDK külügyminisztériuma nyilatkozatában leszögezte, hogy az NDK-ban nincsenek koncentrációs táborok, amelyekben politikai foglyokat tartanak fogva. Az ország börtöneiben csak olyan politikai foglyok vannak, akiket háborús és náci bűncselekményekért, zsidó állampolgárok meggyilkolásáért, emberiség elleni bűncselekményekért ítélték el.

Kampányfinis a Rajna-parton

Az új esztendő első nagy politikai eseménye január huszonötödikén, vasárnap lesz a Német Szövetségi Köztársaságban: ezen a napon járulnak szavazóurnák elé a nyugatnémet választópolgárok milliói, hogy négy esztendőre döntsenek a Bundestag, a szövetségi gyűlés, vagyis a parlament összetételéről. Vannak olyan vélemények, amelyek szerint a jelenlegi kormánykoalíció (CDU—CSU, valamint a szabaddemokrata FDP) komoly esélye van hatalma prolongálására. E nézet vallói ezt elsősorban bizonyos gazdasági fejleményekkel indokolják; azzal, hogy az infláció „gyakorlatilag megszűnt”, és „vannak remények a munkanélküliség csökkentésére”.

Most, hogy a hét végén hivatalosan is megkezdődött a választási kampány finis, számos kommentátor arra hívja fel a figyelmet, hogy a játszma azért nem tekinthető lefutottnak, és igenis vannak bizonytalansági tényezők. Az egyik ilyen tényező éppen a kormánypartok által legjobban megfogvatott gazdasági faktorban rejlik. Bár az infláció alapos lelassulását senki nem vonja kétségbe, százezrek érzik a saját bőrükön, hogy a munkanélküliség (különös tekintettel a pályakezdő fiatalok munkanélküliségére) az esztendő fordulóján is a Német Szövetségi Köztársaság legnagyobb problémájának tekinthető, és ez alighanem így marad az elkövetkező esztendő folyamán is.

Komoly kérdőjeleket tartják sokan a Szabaddemokrata Párt (FDP) helyzetét. A jelenlegi alkancellár és külügyminiszter pártja valóban többször játszott a parlamentben a mérleg nyelvének szerepét. Ugyanakkor mind gyakrabban érik kudarcok: tartományi és országos szinten csak nagy nehezen — vagy éppen nem — szerezte meg a Bundestagba vagy annak tartományi megfelelőjébe való bejutás alapfeltételét, az ötszázalékos minimumot. Az FDP további erőzója, a zöldek esetleges további előretörésével párosulva módosíthatja a voksolási papírfórmát.

Mind a szociáldemokrata kancellárjelölt, Johannes Rau kasseli, mind Kohl kancellár dortmundi kampánybeszédéből az derült ki, hogy fokozódó szerephez jutnak a külpolitikai kérdések, és valamelyest ez a tény is javíthatja az ellenzék helyzetét. Rau Kasselben azzal vádolta a Kohl-kabinetet, hogy „csak az amerikaiak után kullog”, és a maga részéről hatalomra kerülése esetére „új, önálló külpolitikai kezdeményezéseket” ígért.

Nem véletlen, hogy ebben a helyzetben szinte valamennyi NSZK-lap első oldalára került Valentyin Falinnak, az APN szovjet hírigyőzősége vezetőjének a szovjet—nyugatnémet viszonyról foglalkozó, és a WDR bonni rádióállomásnak adott nyilatkozata. Szovjet részről — hangzott a nyilatkozat — új gondolkodásmóddal, új elképzelésekkel kívánják megoldani a régi dilemmákat. A volt bonni szovjet nagykövetség ezt a megállapítást különös figyelemmel idézik a nyugatnémet fővárosban akkor, amikor a Rajna-parti vágta versenyzői immár a célegyenesbe fordultak...

Harmat Endre

Sikeres műtét Reagan elnökön

Washington, 1987. január 5. (MTI) — Sikeres prosztata-műtétet hajtottak végre hétfőn reggel Reagan amerikai elnökön. A csaknem kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy a béltérzsérekben kétórás műtét után Larry Speakes, a Fehér Ház szóvivője közölte: Reagan várhatóan még további három-négy napot marad a kórházban. Az elnök vasárnap ellenőrző orvosi vizsgálaton esett át Washington mellett lévő Bethesda haditengerészeti kórházában, elsősorban annak megállapítására, hogy

Szolgáltatás - magasabb színvonalon

Az Agroker erősíti kapcsolatait

Egészen véletlenül afféle vállalati vezetőségi ülésbe cseppentem bele az Agroker Vállalatnál. A jelenlévők előtt stencilezett iratesomó feküdt. Juhász Imre igazgató azonnal beavat: a szervezeti és működési szabályzat korszerűsítése van napirenden, ami nem kis munka, s nem is felesleges nélküli.

En, bár konkrétan más téma miatt érkeztem, mégis maradok, annál is inkább, mivel a beszélgetés természetesen hamarosan a vállalat éves tervének teljesítésére, az 1986-os munkára terelődik.

Juhász Imre azonnal a középebe vág:

— 1986-ra alapvetően két célt tűztünk ki magunk elé. Az egyik tulajdonképpen eszmei jelentőségű; hogy tudniillik bebizonyítsuk magunknak is, miszerint az 1985-ös esztendő jó, mondhatni kiváló eredményei nem a véletlennek voltak köszönhetőek. A másik sokkal racionálisabb célkitűzés volt, s mint ilyen, jelentőségében is nagyobb: a műszaki ellátás színvonalának emelése.

Szolgáltatási feladatokat ellátó vállalatról lévén szó, e célkitűzés mindenképpen helyes. Vajon hogyan sikerült megvalósítani ezt?

Juhász Imre így vélekedik:

— Úgy érzem, vezetőársaim nevében is mondhatom, jó gazdálkodási modellet tudunk kialakítani, s a célkitűzésünk 1986-ban megvalósult. Így tehát teljesítettük az árbevételi tervünket, s megfelelő eredmény is képződött, ami által azt is merjük remélni, hogy a következő évi kötelezettségünknek is eleget tudunk tenni.

— Lehetne konkrétan is hallani a '86-os tervről, azok teljesítéséről?

Meghatározó az alkatrészellátás

Dendörfer Zoltán igazgatóhelyettes mondja a tényeket:

— 1986-ra 2,1 milliárd forintot árbevételre terveztünk. Ez önmagában magasabb, mint az előbb említett jó évünk, a nyolcvanötös tényezőszáma. A '86-os tervünk 300 milliót tett rá az előző évi tényre. Hogy ez miből adódik? A műtrágya-megrendelésünk például a tervezett 350-360 millió forintról 530-550 millióra nőtt. Ez annak is köszönhető, hogy a nemrégiben átadott Hage-folyekonyműtrágya-üzemet teljes egészében vállalatunk látja el alapanyagokkal, így a Hage-taggyártások hatóanyag-szükségletét mi biztosítjuk.

A másik nagy tétel a műszaki és alkatrészforgalmazás terén jelentkezett; ebben az évben több mint százmillió forinttal nagyobb forgalmat ért el vállalatunk alkatrészből és egyéb műszaki cikkekkel a tervezetté.

— Ennek annál is inkább örülhetünk, mivel az alkatrészellátás mindig is érzékeny pontja volt a vállalatnak, s erre a megrendelők is igen érzékenyen reagálnak. Ezek szerint az elmúlt évben ezen a téren jelentős javulás következett be?

Dendörfer Zoltán reálisan látja ezt a kérdést is:

— Az alkatrész szakma a mi esetünkben az összes eredményünknek 45-50 százalékát produkálja. Ennek — mármint az alkatrészeknek — a helyzete tehát meghatározó számunkra az éves eredmény szempontjából. De végső soron ez a kérdés több még ennél is; a partneri kapcsolatainkat befolyásolja. Mert nekünk sem mindegy, hogy a vevőink mit mondanak az alkatrészellátásról. Tehát ez a kérdés számunkra meghatározó, azt szoktuk mondani, hogy talán a leginkább szerepet játszik abban, hogy megtartsuk a vevőinket. Márpedig ez a szándékunk, erre nagyon érzékenyek vagyunk természetesen mi is.

— Ez azt jelenti tehát, a számokból ítélve, hogy '86-ban jobb volt az alkatrészellátás a korábbi éveknél, hiszen nagyobb forgalmat értek el vele a tervezettnél is. Így van ez?

— Az alkatrész helyzetet a mezőgazdaságban nagyon befolyásolja az időjárás — mondja Juhász Imre. — Tudjuk, nem mindegy, milyen körülmények között folyik a munka a földeken: esős, sáros, belvizes időszakban a gépek sokkal nagyobb megterhelést kapnak, sokkal többet kell elviselniük. Így aztán ilyen körülmények között sokkal hamarabb török az alkatrész, sokkal hamarabb elhasználódik a gép. Következésképp ilyenkor nagyobb az igény az alkatrészek iránt. Nyolcvanhatban a gépek nem voltak ily módon túlterhelve, a munkavégzés körü-

Sikeres akciók

Már-már köztudott, hogy az Agroker évek óta igyekszik újabb és újabb akciókkal is segítségére sietni az üzemeknek, a vevőiknek. Erről Juhász Imre így vélekedik:

— Valóban, évek óta igyekszünk különbözőképpen közreműködni abban, hogy a partnereink, a vevőink a nehéz körülmények közepette is hozzájuthassanak megfelelő mennyiségű új géphez, alkatrészhez vagy kémiai anyagokhoz. Ennek egyik módja az, hogy lehetővé tesszük: a következő évi igényeinek egy részét a megelőző évben kiadjuk számukra, elvihetik, megkérdezzük, hogy fizetni majd csak az új évben kell. Így vagyunk például most egy sor alkatrészrel, ami nagyságrendben 55-60 millió forintot is kitesz, s amit novemberben már kiadtunk az üzemeknek, s csak most válik esedékessé a fizetés. Nyolcvanötös gazdaság élt ezzel a lehetőséggel az elmúlt év végén.

— Ez azt is jelenti — folytatja Dendörfer Zoltán, — hogy így például a téli gépjáratási idény megnyúlik, három-négy hónap áll rendelkezésükre. Ez a meg-növekedett idő pedig arra is jó adott esetben, hogy a végképp nehezen beszerezhető alkatrész biztosítására is van ideje az üzemeknek. S ez bizony néha igen sokat jelent.

— Egyébként a műtrágya esetében ugyanez a helyzet, tehát év végén elvihetik a következő év rendeléseit, illetve annak egy részét, ezt előző évben is. Sőt egy újabb változatról is számot adhatok: bevezettük ezt a fajta ellátást a gépekre is. Huszonöt millió forint értékű gépet vittek el az üze-

Cél a vevők megtartása

— Terveink persze továbbra is vannak — folytatja az igazgató. — A javítási hálózatunkat tökéletesíteni kívánjuk, és elhatároztuk, hogy nemcsak garanciális időben, hanem azon túl is vállaljuk az eladott gépek javítását, bér-munkában. Ez — gondolom — még szorosabbá teszi kapcsolatunkat a vevőinkkel. S ez nekünk is fontos. Azt hiszem, a jövőben ismét csak még újabbat és merészebbet kell csinálnunk, erre vagyunk kényszerítve is, de látjuk, hogy csak ezáltal tudunk pénzhez jutni. Márpedig ez az elsődleges feladatunk. Ez ma már csak a forgalomnöveléssel nem megy. Ez kevés. Mászt kell tennünk a jövőben. Erre az a garanciánk, hogy a belső feltételeink megvannak. En azt hiszem, itt a vezető társaim előtt megkockáztatom kijelenteni, hogy az elmúlt évek során megtanultunk vagy legalábbis már majdnem megtanultunk gazdálkodni. Elmondhatom, hogy a munkafegyelm, a bizonylati és

ményei jobbabbak voltak. Ezért — a tárgyilagosság kedvéért mondom ezt — ránk is kisebb „nyomás” nehezedett. Ettől függetlenül igaz, hogy az alkatrész szakma pozíciói erősödtek, ezt a forgalomnövekedés jól tükrözi.

— Erdemes még egy mondatot szólni az alkatrészellátásról. Azt mondtuk, a fő szándékunk, hogy a vevőt megtartsuk. Az alkatrész esetében arra is gondoltunk, hogy ha mégis olyan eset fordul elő, amikor nálunk végképp nincs egy bizonyos alkatrész, mindent elkövetünk azért, hogy legalább azt mondjuk meg, hol lehet kapni. Tehát segítünk megkeresni, ami azt jelenti, hogy így nem kell az egész országot bejárnia egy-egy szövetkezet vezetőjének egy bizonyos alkatrész felkutatásáért.

mek az elmúlt hónapokban, amit idén januárban fizetnek ki.

— Azt hiszem, mint akció említhetjük azt is, hogy rendszeresen meghirdetjük az árengedményes vásárt — szól közbe az igazgatóhelyettes. — Ez annál is inkább érdekes, mert esetenként az árengedmény elérheti a 70 százalékot is! S ez sokszor éppen a nehézségekkel küszködő szövetkezeteknek létkérdés is, hogy bizonyos gépeket beszerezzenek.

Aztán van még egy figyelemreméltó vállalkozásunk, amit 1986. január elsejével vezettek be. Hogy ez mit jelent? A lényegét Juhász Imre így fogalmazza meg:

— Mindenekelőtt nagyobb felelősséget az eladott gépekért a vállalat részéről. Vagyis: a vállalat igyekszik, mert érdekelt benne, hogy jó gépeket adjon el a vevőiknek. Mivel ugyanis a garanciális javítást a vállalat végzi új szolgáltatásként, nem mindegy számunkra, hogy az eladott géppel mennyi baj lesz a későbbiek során, a garanciális időben. Ha rossz gépet adunk el, több lesz vele a bajunk, hiszen nekünk kell megjavítanunk, saját pénzünkön. Ezért aztán a megbízható gép eladása az érdekünk, ami persze tökéletesen egybeesik a vásárló érdekével is.

— Ugyanakkor — mondja Juhász Imre — ennek jelentősége van az üzem szempontjából is; meghozza az, hogy velünk közvetlenebb kapcsolatban van, közelebb is áll hozzánk mint valaha, így a garanciális javításra a reagálás részünkön azonnali, kevesebb időt vesz igénybe, ami nem mindegy az üzemnek sem.

— A nyolcvanötös év? — Mit mondhatok erre? — Az természetes, hogy mindent elkövetünk, amit lehet, amit tudunk a partnereink, a vevőink megtartása, vagy számuk növelése érdekében. Ez a legkevesebb, amit mondhatok, amit tehetünk. A terveink a nyolcvanhatos tényről valamilyen útra magasabbak. Nem lesz könnyű teljesíteni, sőt azt mondom, mindannyiunknak arra kell felkészülnünk, hogy többet kell dolgozunk idén azért, hogy céljainkat elérjük.

— Az a jó — a vezetők is elmondták —, hogy mindenkiben és minden területen vannak még tartalékok.

Bizalom és teljesítmény

Teljes siker. Méltán fogalmazhatunk így, amikor azt a magabiztosságot és erőállapotot kommentáljuk, amellyel a Biogal Gyógyszergyár megérkezett az új esztendőbe. Nem volt könnyű futam, de hát hol is vannak azok az idők, amikor valamire való feladatot könnyűszerrel lehetett megoldani. Ami itt szemünk előtt zajlik és lassan több tervidőszaknyi időt fog át, az magával ragadóan szép ívű fejlődés, egyszersmind szakadatlan teherpróba. Ezt a próbát a vállalat a heledik ötéves terv bevezető esztendejében is férfiasan állta, rendre megvalósultak az 1986. évi tervek. Feszültség, a közös ügyért érzett aggodalom, természetesen, ezúttal is volt, kiváltképp az utolsó harmadban, de megvolt az elgyőzöttség, a jó értelemben vett elszántság ritkán tapasztalható atmoszférája is, amelyben vezető és beosztott hite, derűlátása egyaránt ép-ségben megmaradhatott.

A nehéz, olykor kimerítő munka okozta fáradtság jegyei mögött a feltétlen bizalom és derűlátás csilant elő az év utolsó napjaiban folytatott valahány gyári beszélgetés, így a vezérigazgatóval készített rövid interjú során is.

— Ma, december 28-án minden feltétele megvan annak, hogy a vállalat éves terve, benne az 560 millió forint nyereségtervvel maradtakalánul teljesüljön — fogalmazta meg Kéri Tibor a legfőbb kérdésre adandó rövid választ, amely az új év küszöbén oly sokat jelenthet a debreceni gyógyszerárk közösgének. Nemcsak jelenthet, jelent is, hiszen a fejlődés nem tört meg. Ennek jelentőségét úgyszólván napról napra növeli az a tény, hogy a

termelés, a gazdálkodás, a piacon való térhódítás hatékonysága sorozatos és egyenként is igen nagy beruházások közepette való-sul meg. A nagy ívű vállalatfejlesztési politika, egyszersmind a kockázatvállalás mindennapjait élő vállalatvezetőt már nem lepik meg a Biogal nevével ez idő tájt elválaszthatatlan beruházásokra s a hozzájuk tartozó hitekre vonatkozó kérdések. — Lehet jól tartozni, s lehet rosszul is — adja meg a kulcsot a válaszban rejülő sajátos filozófiához a vezérigazgató, aki meggyőző módon tudja láttatni a szóban forgó folyamatot:

— Nem vitás, amikor elhatároztuk, hogy a hatodik ötéves tervben beruházások hajtnak végre, mértéktartóbbak voltak az elképzeléseink. Miután azonban a Világbank alkalmassá találta a vállalatot egy nagyobb szabású fejlődésre is, és ezen véleményét a szükséges hitelekkel is kifejezésre juttatta, megváltozott a helyzet. Most már nemcsak a kölcsönök vállalása járt kockázattal. A hitelek felvételénél nagyobb kockázatot jelentett volna, ha nem élünk a lehetőséggel, ha nem fejlesztünk. Ez vitatható volna előre a legszembetűnőbb következményt, ez lett volna tragikus, mert azt jelentette volna, hogy egy húzóágazatában a magyar ipar nem tudja követni azt, ami világszínvonalú. Tudjuk jól, hogy ha mi belátható időn belül aktív résztvevői akarunk lenni a nemzetközi gyógyszerpiacnak, akkor versenyképessé kell válnunk. Márpedig azt kell hogy mondjam, a beruházások egy részének híján a vállalat nemcsak versenyképtelen, hanem szalonképtelen is a nemzetközi piacon.

— Ritka nehéz negyedévben objektív tényezők határozzák meg, de valóban nem lehet szentvértelenül értékelni a ténny, milyen óriási lett a figyelem és az elszántság a vállalat dolgozó körében, amikor úgy tűnt, hogy bizonyos anyagok hiányában veszélybe kerül, vagyis esetleg elmarad a tervezett teljesítmény. Még inkább akkor, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a terv teljesíthető, de csak egy minden eddigéi erőteljesebb munkatempóval. Köszönet illeti meg a vállalat minden egyes dolgozóját a feladatokhoz való példamutató hozzáállásért, mert most már végül is ezen az egyetlen körülményen dől vagy bukik, hogy teljesítjük-e kitűzött céljainkat. Ez a hozzáállás azonban legtöbbször a jövő szempontjából értékelhető, vagyis annak figyelembevételével, hogy egyre rosszabb körülmények közt kell megoldani egyre nagyobb feladatokat. Mindaz, ami vállalatunknál a negyedik negyedévben történt, kellőképpen bizonyította, hogy ez a kollektíva szinte minden, a gyár töretlen fejlődése során addó problémát meg tud oldani. Ez a tiszta, tényeken alapuló valóság. S azt hiszem, mindazoknak, akiknek a Biogalban a munka feltételeit kell biztosítaniuk, rendkívüli erőt kölcsönöz a tapasztalat, hogy bírhják a közösg bizalmát és tenni akarását.

G. I.

Dönt a tárcák javaslatairól

Huszonöt éves az OMFB

Kerek évforduló közeledtével szokás úgy mondani: jubileumra készülődnek. Ezúttal azonban csak a mondat első fele igaz: néhány hónapon belül 25 éves lesz az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság: Sőt: úgy is számolhatjuk, hogy már betöltötte huszonötödik „életévét”, mert 1961 szeptemberében nevezték ki első elnökét, aki hamarosan hozzájárult munkatársainak ösz-szeválogatásához.

Am — mint azelőtt és azóta is oly sokszor bebizonyosodott — a magyar műszaki és gazdasági szakemberek „szürke állománya” szinte csodákra képes, ha van miért megmozgítani. Sorra-rendre érkeztek az új bizottságok, és a munkáját segítő hivatalhoz a műszaki fejlesztésre vonatkozó tanulmányok, elképzelések. Serregnyi olyan gondolat szabadult fel, amely a korábbi, kizárólag tervutasítások alapján működő gazdaságban legfőbb megzúléstett, de aztán el is szunynyadt, várva — Csiprerószika módjára — a felébredés-hez alkalmas időt.

Érkeztek a javaslatok az ipar, az építőipar, a közlekedés fejlesztésére, s az OMFB vezető testülete — természetesen alapos, átgondolt szelektálás után — eljuttatta azokat az illetékes kormányzati szervekhez. Ahol — tovább szelektáltak, többnyire azt a szempontot téve első helyre, hogy mire van pénz.

Új fejezet kezdődött az OMFB működésében 1968-ban az (akkor még) új gazdasági mechanizmus bevezetésekor. A változások lényege abban foglalható össze, hogy most már 15-20 évre kellett kidolgozni fejlődési prognózisokat és fejlesztési irányelveket. Jelentős pénzüsszeget kapott az OMFB műszaki fejlesztési alapként, s ennek birtokában tudott tárgyalni és kölcsönösen előnyös szerződéseket kötni kutatóintézetekkel és vállalatokkal a népgazdaság számá-

ra fontos kutatások eredményes elvégzésére. Talán külön mondani sem kellene, hogy a műszaki fejlesztési alap iránt egyszerűen nagy lett az érdeklődés. De — hazai viszonyaink ismeretében — azt sem, hogy nem minden vállalat és intézmény felelt meg a kívánalmaknak, sőt az önmaga által vállalt kötelezettségeket sem. Am a mérleg alapjában mégis a pozitívumok javára billent: sok mindenben lépett előre a magyar népgazdaság számos ága a MÚFA segítségével.

1986 eleje óta az OMFB alapvető feladata — mint az arról szóló minisztertanácsi határozat kimondja: „A kormányzati műszaki fejlesztési politikai érvényesítése, a műszaki fejlesztéssel összefüggő kormányzati döntések kezdeményezése és előkészítése, a fejlett technika elterjesztése, részvétel a gazdaságirányítás, a népgazdasági tervezés és szabályozás fejlesztésében, a tudományos kutatások irányításában és összehangolásában, továbbá a nemzetközi műszaki tudomány kapcsolatok hazai koordinálása.”

Most már tehát nemcsak egyeztet és koordinál az OMFB, hanem irányítói felelősséggel tartozik a kormányzati kutatási és fejlesztési tervek összeállításáért is.

Úgy is mondhatnánk: minden az OMFB-re tartozik, aminek valami köze van az ország műszaki fejlődéséhez. S az is új, hogy a bizottság plénuma a kormányzat javaslatait tevő, műszaki-gazdasági szakértő testület, amelyből kimaradtak a minisztériumok, országos hatáskörű szervek képviselői, s nagyobb számban kerültek be a gazdaság, az ipar, a műszaki fejlesztés vállalati irányítói, s ott vannak a tudomány kiválóságai is.

Ami pedig különösen új — s talán más szervek is átvétázzák a példát —, hogy a plénum tagjai saját meggyőződésük szerint, vállalataiktól, szolgálati kötöttségtől

függetlenül alakítják ki és szövegezik le véleményüket, javaslataikat. Az OMFB elnöke vezetője a plénumnak is, a hivatali apparátusnak is, — de a kettő között igen nagy a különbség. Az elnök a plénum üléseit vezeti, de az azon részt vevőknek nem föltötte, őket nem utasít-hatja. A hivatal viszont az elnök apparátusa — mint a minisztérium a miniszternek.

Szaktitkárságok alkotják az OMFB apparátusának nagyobb és jelentősebb részét, energetikai, nyersanyag- és kohászati, vegyipari, gépgyártási, villamosipari, elektronikus ipari, automatizálási és számítástechnikai, építési és településfejlesztési, valamint könnyűipari és szolgáltatástechnikai szaktitkárságok működtek már az 1986. januári, a legújabb változások előtt. Ezekhez újonnan állították fel az anyagtakarékosági és az anyagtudományi szaktitkárságokat, továbbá a — kissé hosszú nevű — elektromos társadalmi-gazdasági alkalmazása elterjesztésének központi gazdaságfejlesztési és szervezési programjának titkárságát, és az elektronizálási kutatási-fejlesztési programirodát.

Új programirodát alakítottak az Anyagmozgató és Csomagolótechnikai Intézetnél (ez az OMFB irányítása alatt működik) a gazdaságos anyagfelhasználásra irányuló technológiai-korszerűsítés programirodájaként (ACPI) és — ki tudja, miért — a közlekedési és vizsgázkódási szaktitkárságba olvasztották be a környezetvédelmi szaktitkárságot.

Lassanként egy éve lesz, hogy megtörtént az átalakulás. A lényeg azonban nem változott: az OMFB mindig igyekszik lépést tartani a fejlődéssel. S ebbe az irányba vinni magával — ha lehet — minél több vállalatot, intézetet, sőt az egész népgazdaságot.

Várkonyi Endre

Boda László

TÖPRENGŐ Hallgatom a csendet

Diákönkormányzat. Milyen szép szó. De meg lehet-e határozni, mit jelent igazán? Mit takar ez a betűsor? Mást mondana erre egy diák, és megint mást egy tanár. Kinek van igaza: annak a tanárnak-e, aki azt érti a diákönkormányzat alatt, hogy: bólogasson csak a diák arra, amit mondok, vagy a diáknak-e, aki bölöget, mert fél a felelősségre vonástól?

Erre a kérdésre nem lehet pártatlanul felelni. Mert a tanár szerint: azért teszek javaslatot, mert nekik nincs véleményük, de ha lenne, akkor sem fedné azt, amit a helyzettől megkövetel. Nem mondhatom el, ami a szívemen, mert ebből csak baj lenne, és kinek hiányzik, hogy kivágják a koliból, vagy örökké szidják? — mondaná egy diák. Ki tehet arról, hogy mindez így van? A diákoknak megadták a lehetőséget, de nem mernek élni vele, a tanár pedig elvárja az „igaz” szót. De elmondhatja-e az előbbi a véleményét, ha a kérdésnek ilyenféle íze, jelentése van: na, mondd el, mit gondolsz! De előbb elmondom én, mi lesz akkor, ha nem értenél egyet a javaslatommal.

Eddigi fejtegetésem alapján könnyen eldönthető, miért nem vagyok híve a diákönkormányzat ilyenfajta működésének. Bár én „csak” diák szemmel láthatom a dolgokat, és egyoldalú szemlélettel is vádolhatnak. De vajon nem ugyanolyan egyoldalú-e annak a tanárnak a véleménye, aki régen elfelejtette a diákeveit? Sok fiatal nincs tisztában a jogival. Hogyan is érvényesíthetné hát őket? Mégsem tudom megérteni azt a csendet, amely ezután a kérdés után következik: kérlek, mondjátok el a véleményeiket! Hallgatom a csendet, s közben azon gondolkodom, jó lenne minél több felnőt, akinek az az elve: ha nem ért velem egyet, akkor vitatkozzon, győzzük meg egymást a magunk igazáról. Kellene a sok-sok kéz, ami a magasba emelkedik a közgyűléseken és a fórumokon. Kellenek kérdések, amelyek minket érdekelnek, és kellenek a szidásokat elviselő diákok, akik elmondják az igazságot.

Kovács Judit

Mire képes a KISZ Polgáron?

ELŐJÁTÉK

Időpont: 1986. december 17. Helyszín a Polgári Táncsics Mgtsz. Szereplők a fiatalok.

— Mit csináltál tegnap délután, munka után?

Első fiatal: megmosdottam, átöltöztem és felmentem.

— Hová?

— A Fényesbe.

— Hét végén mit csináltál?

— Diszkóban voltam.

— Hol?

— Leninvárosban.

— Miért pont ott? Polgáron nincs?

— De van, csak sok a cigány — enyhe mosoly fut át az arcán.

— És te mit csináltál tegnap délután?

Másik fiatal: A Fényesben voltam.

— Ma mi lesz a munka utáni programod?

— Még nem tudom.

— A hétvégéd hogyan telt?

— Olvastam, tévéztem.

— Mit olvastál?

— Egy regényt.

— Ki írta?

— Rejtő.

Következik a harmadik fiatal.

— Mivel telt a hétvégéd?

— A válasz „szerény” hallgatás.

— Mit csináltál hét végén? — próbálkozom újra.

— A barátnőmmel voltam.

— Mól?

— A Fényesben — és mosolyog.

— En is.

Továbbmegyünk kísérőimmel a szerelősarnokban, más fiatalokat keresünk. Ismét hárman vannak.

— Mivel töltötted a hétvégédet?

— Disznótör volt nálunk, állatokat ettettem, kutyát sétáltattam.

— Mi lesz a mai programod munka után?

— Még nem tudom.

— Hét végén mit szeretnél csinálni?

— Nem tudom. Valami jó kis diszkó kellene.

— És neked hogy telt a hétvégéd? — fordulok a másikhoz.

— Jól.

— Mól voltál, mit csináltál?

— A Hollóban voltam, a barátnőmmel.

— Te mit szeretnél hét végén csinálni? — kérdezem a harmadikat.

— Még nem tudom.

— Mégis. Csak van valami ötleted!

— Valami mozi, diszkó, még nem tudom.

— Esetleg a Fényes, nem?

— De igen... a Fényes... Sej, szellők... lépek tovább a szerelősarnokban, hogy újabb válaszadókat szemeljek ki. A szerencse ismét három fiatalat „sodor” felém.

— Mivel telt a múlt hét vége?

Hárman egyszerre „egymás szavába vágva” hallgatnak.

— No, neked például mi volt az elfoglaltságod?

— Szombat délelőtt: jószág. Délután a barátnőmmel voltam a Hollóban. Vasárnap délelőtt tévét néztem, délután Holló, a barátnőmmel.

— Hát ti? — fordulok a másik kettő felé.

A válasz mosoly, hallgatás, mintha szűz lányokat molesztálnék.

— Szoktatok tervezni a hét végére?

— Nem, nem nagyon — jön az akadozó válasz.

— Ha lehetne három kívánságotok, mi lenne az? Bármilyen jó, amire csak vágytok.

— ...

— Nézzük sorba, ha nincs önkéntes vállalkozó!

— Pénz — szólal meg bátoritanul az első.

— Nekem nincs is... — mondja a második és mosolyog.

— Mi nincs? Pénzed vagy kívánságod?

— Kívánságom.

— Ezek szerint elégedett vagy mindennel?

Bátoritanul bólint és mosolyog.

— Halljuk a harmadik kívánságot! — fordulok az utolsóhoz:

— Pénz.

— Hány évesek vagytok?

— Húsz, tizennyolc, tizenhét.

TÁRGYALÁS

A Polgári Táncsics Tsz-ben hetven-egynéhány harminc éven aluli dolgozik. A KISZ-tagok száma negyvenegy. Munkalmi munka gyakorlatilag csak november közepétől március elejéig van, amíg a nagy mezőgazdasági „élet” el nem kezdődik. Figyelembe véve az érdeklődést és a lehetőségeket, nincs irigylésre méltó helyzetben a KISZ-titkár, Deák Ferenc, aki mindössze egy éve él Polgáron. Nem mindenkit ismer név szerint, mégis ő van az alapszervezet élén, mert más nem nagyon akarja elvállalni ezt a „hálátlan” feladatot.

— Nézd! — kezdi Deák Ferenc a KISZ-titkár helyzetének esetelését. — Csökken a fiatalok szabad ideje, változott az érdeklődésük. Nehezen mozgathatók, sokat dolgoznak a munkahelyen és otthon. Ha valaki teljesítménybérért dolgozik, nem nézi a munkaidőt. Addig melózik, amíg lát. Többségük a szüleinél lakik, ahol háztáji, jószág is van. Ha nem a szüleivel él, akkor éppen most építkezik. Kéves a szabad idejük. Nem csoda, hogy nem válladják a KISZ-titkárságot, de az aktív KISZ-tagságot se nagyon.

— Egyébként a legutóbbi taggyűlés olyan jó volt... — kapcsolódik a beszélgetésbe Bartók Imre, a termelőszövetkezet párttitkára — ragyogóan ment a KISZ-foglalkozás. Sakk, asztalifocizás, úgy, ahogy azt az ember elképzei.

Évente öt-hat taggyűlés van, amely kötetlen programokkal van összekötve. A taggyűléseken vagy az akcióprogramokat beszéljük meg, vagy aktuális, fiatalokat érintő dolgok szerepelnek. Például a lakáshoz jutási lehetőségek. Am ezek az információk eljutnak a nem KISZ-tagokhoz is a téveszközgyűlésen vagy egyéb munkahelyi tanácskozáson.

— Nincs hátrányban a nem KISZ-tag a KISZ-taggal szemben. Így aztán nem is nagyon van motiváló tényező a KISZ-be való belépésre — mondja Deák Ferenc.

— Ilyen körülmények között felmerülhet a kérdés: van itt szükség KISZ-alapszervezetre? — kérdezem a KISZ-titkártól.

— A szükségét még nem ismerték fel, de ha másért nem, azért eljönnek, hogy megoldást találjanak a két-ségeikre. Egész életük kötődik a mezőgazdasági tevékenységhez, de azért néznek tévét, hallgatnak rádiót, egy kis politika meglegyintti őket. Kiseb-nagyobb kérdések nekik is vannak, aminek megválaszolására jó, ha van egy hivatalos fórum.

Úgy tűnik, hogy a fiatalok önállóbbak lettek. Kevésbé igénylik a közösségi foglalkozásokat, maximum négy-öt fős csoportokba verődve járnak szórakozni. Azaz a Fényesbe, a Hollóba és a diszkóba. Mert meg kell mondani, sokkal több lehetőségük nincs. A művelődési ház is — karácsony táji programként — diszkót ajánl. Baj van tehát a kínálattal, az igénnyel, a lehetőségekkel, a hozzáállással és... hirtelen nem is tudom, mivel nincs. Mégis, vajon lesz-e valamiféle próbálkozás a kilábalásra? — kérdelem ismét a KISZ-titkárt.

— A harmincévesek nem tudnak megfelelő programot szervezni a huszonéveseknek. Beszélgetni sem tudnak miről, nagy a szakadás közöttük. Ezért februárban új fiatal vezetőségi gárda lesz. Talán ők maguknak...

UTÓJÁTÉK

Talán. És ha nem? Mi lesz öt év múlva? Mekkora lesznek az igények, az ambíciók? Továbbra is marad a Holló, a diszkó, a Fényes?

— Propó, Fényes. Hivatalos nevén Tisza eszpresszó. Kívülbélül szokványos, falusi eszpresszó. Olyan, amit sok helyen csak úgy neveznek: eszpresszó. Kiszolgálópult, lehetőségek. Olcsó székek, olcsó asztalok terítők nélkül. Egy asztalrekesz-szerű játék és tévé. A Fényes állítólag azért kapta ezt a nevet, mert tizenöt évvel ezelőtt ez volt Polgár „legfényesebb” helye...

Barna Attila

AGYAGOSOK

Nem állt meg az élet a téli szünetben sem az Újkerti Általános Művelődési Központ úttörőházában. A Bagossy Sándor vezette kerámia gyermek szakkör jó néhány tagja formázta az agyagot az iskolakezdés előtt is.

A májusban alakult negyventagú öntevékeny csoportnak már voltak kiállításai, s a további sikerek érdekében alkotótábor terveznek a Hármashegyre.

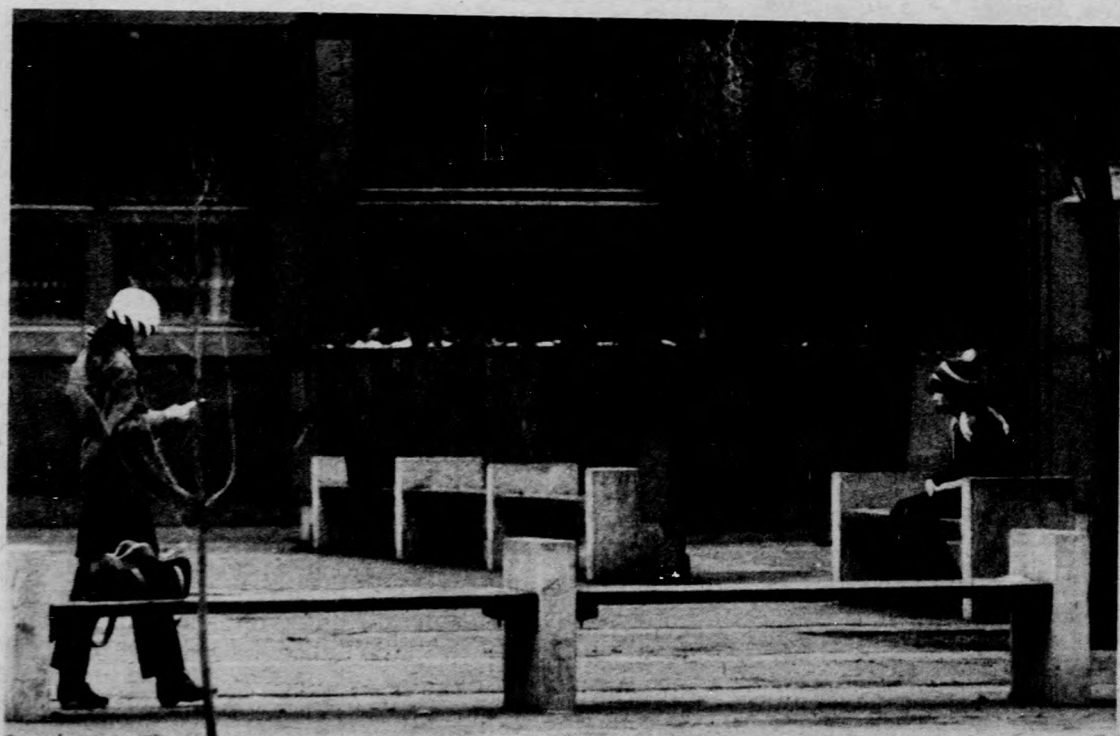
Korongozás — puha agyagból alakul a forma

Fülezés, azaz: így kerül a köcsögre a fül

A képlékeny anyag a kemencében válik maradandóvá (Fotók: Szekeres Tibor)

KETTEN

(Szekeres Tibor felvétele)

Olyan télnek kéne lenni, mint az a tél volt, az a sokhavú, amikor csak söpörtem-söpörtem, a hó meg csak esett-esett és bukfencezni meg cigánykereket hányni lett volna kedvem. Aztán vizesen, agyonfagyottan sírva kuporogtam a tűzhely mellett, hiszen egyedül vettem fel a harcot a korombeli suhancfiúk hógolyózáporával. Ilyen télnek kéne lenni és ilyen „hősies, száz sebből vérző” kuporgásoknak.

Vagy száncsengettyűs télnek kéne lenni. Fényes fehérre sikosodott utak, ahol lovas szának röpültek, én meg futottam-futottam, hogy elérjem, hogy belekapaszkodjam, hogy röpüljek. És leugorjak, mielőtt az ostar az arcomba csap.

Tél

És olyan télnek kéne lenni, amilyen az a karácsonyi volt: „Nem érted, hogy nincs Jézuska, hogy a szüleid rakják a fa alá az ajándékokat...”. Este havat ígérőn, havat hozón fehér felhők gomolyogtak, s egyszerre a hó lassan szállingózni kezdett, ráhullt a szempillámra, bepislogtam, hűs volt, csillapító, s lassan elfogytak a könnyeim.

Ilyen télnek kéne lenni, mint ez a mostani tél. Nem fúj a szél, és olyan tiszta a levegő, hogy mást sem akar tenni az ember, csak mélyeket lélegezni, és nem létfenntartása végett, hanem gyógyírként

elkoptatott szervezetének öröme.

Ilyen télnek kéne lenni. Vakít a hó. A Nap visszaverődő sugarai ott fénylenek apró fehér szemcséin, és mégsem olvad. Nincs latyak, nincs sár, csak a föld kandikál ki itt-ott a vékony takaró alól fehéren, fagyosan. És valahogy mégis biztatón.

Bundámra rátelepszik a Nap. Kezemről leveszem a kesztyűt, érzem a hideget, de nem fázom. A bokrok zúzmarás ágain az apró kristályokért nyúlok és nézem, hogy válnak semmivé kezembem a parányi fehér csillagok. Aztán ösztönösen szeszorítom a markomat.

Ilyen télnek kéne lenni.

Tatár Éva

Veres Péter esztétikája

GONDOLATOK SZÜLETÉSÉNEK 90. ÉVFORDULÓJÁN

Földműves, pályamunkás, író, költő, szociográfus, politikus, később pártvezér, miniszter, képviselő, írószövetségi korifeus, s mindezek mellett az előző művésze: megesett, hogy hétórás előadást tartott, s hallgatói egy percre sem unták! A jelenleg szó illik rá, e szerteágazó, sokféle érdeklődéssel és tehetséggel végzett munka együtt, egyszerre jellemezte az embert. „Bizonyos, hogy vágyaim főleg a szépirodalom felé húznak, de az érdeklődésem annyira általános, hogy sokszor igaztalanok a társadalmi kérdések is.” Így kezdte 1939-ben Nagy Lajosnak adott nyilatkozatát.

Egyesek megkockáztatták azt a vélekedést, hogy Veres Péter igazából nem is szépirodalmi halhatatlan, az írás csak jelenségváltásnak egyik összetevője, s csupán népszerűsítő szerepét nyomatékosítja. Ő nem így gondolta. Se szeri, se száma azoknak a megnyilatkozásainak, amelyekben írósgát minden másnál fontosabbnak tartja, egyéb tevékenysége fölé helyezi. Láttuk a Nagy Lajosnak adott interjút, nézzünk egy öregerő megjegyzését: „... milyen primitív racionalista voltam én magam is annak idején, és mennyi publicisztikai „lelkismeret-írásra” adtam oda az erőmet, ahelyett, hogy már kezdetben az igaz szépprózát, az életet és az emberek áttételes, novelisztikus, epikai és drámai ábrázolását próbáltam volna.”

Szépirodalmi alkotótevékenysége is sokrétű: kezdetben verseket (még hozzá értékálló szabadverseket!) és novellákat írt, második korszakában viszont a regény bizonyult domináns önkifejezési formának. Esszéivel, irodalmi kritikákkal viszont pályája minden szakaszában bővebben megörvendeztetette olvasóit. Mert gyermekkorától fogva rengeteget olvasott, mohó érdeklődése a világirodalom megismerése iránt szinte élete utolsó napjáig elkísérte. Kritikai munkásságában, irodalompolitikai cikkeiben, naplójegyzeteiben voltaképpen fragmentumokban le van rakva esztétikájának alapelvei! Nyilván nem gondolt arra, hogy valaha is rendszerbe foglalja őket, az írásról, irodalomról alkotott felfogása, esztétikai szempontrendszere azonban sajátosan egységes Veres Péter-i gondolkodásmódot tükröz!

Melyek voltak leggyakrabban érvényesített értékpontjai? A teljesség igénye nélkül néhányat idézzünk fel belőlük! Már első irodalompolitikai-kritikai írásokat tartalmazó könyvének, az Ember és írás című gyűjteménynek első oldalán olvassuk: Az írás... „legyen művészet, mert ez az első, ez az egyéniség adott, ösztönös kifejezése. Legyen tudomány: a mesterségbeli tudás, a biztos irni tudás, a tiszta értelem és a magas gondolat uralkodójék rajta. És legyen társadalmi tett, legyen az emberekre egyénenként és közösségekben alakító, változtató hatással”. Kommentár: társas tér és idő, csupán arra szeretném a figyelmet felhívni, hogy Veres Péter a teljes emberiséget tekintti az „igazi író” kritériumának, amihez minden csak eszköz, így az íráskészség is! Vagyis sohasem formák és stílusok, de még csak nem is eszmék adhatják a programot, az író mindig a teljes emberiségre tör.

A szépség olyan princípium, amely szükségképpen meghatározza minden esztétikai felfogás lényegét. Veres Péter a szépséget összeköti az igazság fogalmával: mégpedig annak az igazságnak a képzetével, mely „minden részizgazság, részszépség fölött minden ember alapélményét jelenti... Ez a megvalósult Szépség-Igazság szintézis az író legmagasabb vágya”. Ugyanebben az írásban az eredetiséget és a közösségi gondolkodást hangsúlyozza. Kis népek írója — teszi hozzá — csak

nemzetén keresztül juthat el a nagyvilágba, ezért művésze csak a nemzeti sors-érzés kifejezése lehet, az osztályhelyzet is csak színezheti a mű jellegét!

Érdekes, bizonyos értelemben talán ellentmondás a rendszeren belül, hogy Veres Péter nem sokra becsülte a regényírók mese-szóvo képességét (ő maga öreg korában beismerte, hogy vajmi kevés tehetsége volt a „story”-hoz). Az igazgalmos-érdekes olvasmányt eleve gyanúval fogadta,

mert azt tartotta, hogy „az olvasmánygyáros” csak tetszeni akar, a közönség ízlésére sandít. Nem szerette a történelmi, a karrier- és az orvosregényeket! Ha meggondoljuk, volt oka rá, a két világháború között a világszerte uralkodóvá vált lektűr lejáratja ezeket az önmagukban nem lényeges vagy lényegtelen témákat. Elismerem, hogy van néhány nagy író, aki remekművet alkotott belőlük, ám nyomukban „papíráradat támadt”, mely a sikert és a pénzt hajszolta. Márpedig: csak valós élményből lehet igazi irodalom. Úgy vélte, hogy a pátoz — „a szerelmi pátoz éppúgy, mint a szociális vagy vallásos pátoz — veszedelmesen közel jár a hazugsághoz”. Mindezt a szerelmi költészetről elmélkedve fejtje ki: a szerelmi és tájköltészet is gyanúval szemlélt, mert egyik sem fejezi ki — úgy mond — a társadalmi embert. Persze nem a kétség-telen értékek ellen ágalt, hiszen közismert, hogy legkedvesebb verse éppen Petőfinék a pusztai télen című költeménye volt, amelyről részletes elemzést is írt, hogy rámutasson rejtett szépségeire. Harcolt a polgári irodalom üzleties, hatásvadász, impresszionista hangvétele, felszínessége, a társadalmi kérdéseket ignoráló, mulattató tendenciája ellen, de nem volt jobb véleménye a munkás- és parasztköltők művésziglyengető teljesítményéről sem. „Nagyon is igaz, hogy például a szociális költészet óriási tömegében rossz költészet, illetve nem költészet.” Tisztán látta pedig, hogy a parasztköltés „az önmagáért való esztétikai élvezetet mint minden nehéz életű osztály tagjai nem ismerdik”. Észrevette, hogy a munkásság értelmesebb, kulturáltabb, tehát olvasó rétegét egyre jobban érdekli a valóság-irodalom.

Ezek után lássuk, kik voltak Veres Péter kedvenc, szeretett írói, költői? Nagyon sokat emlegette Gorkijt, Travent, Solohovot (az elsőként ismertette regényét a Kelet Népeiben), Tolsztojt, du Gard-t, Gorkijhoz nyilván a sorsazonosságából, az autodidakta létből származó rokonszenv is fűzte, akárcsak Jack Londonhoz, Knut Hamsunhoz. Nagyra becsülte az írásban az eredetiséget és a közösségi gondolkodást hangsúlyozza. Kis népek írója — teszi hozzá — csak

France-ot, viszont nem sokra taksálta H. G. Wellst, Huxleyt és B. G. Shaw-t.

A magyar irodalom klasszikusain kívül szívébe zárta Mórty Zsigmondot, Juhász Gyulát. Neki is szerepe volt abban, hogy a harmincas évek végére a baloldali irodalmi eszméletben kialakult a Petőfi-Ady-József Attila szentháromság képe, ami természetesen helyes értékrenden alapul, másfelől azonban később jó érvert szolgáltatót a kirekesztő, dogmatikus irodalompolitikához. Ő maga persze az említett hármas iránti rajongása ellenére sok kortársát szerette, becsülte, értette. A felszabadulás után az irodalompolitika a népi írók mozgalmát, szerette „széttrancsrozni”, vagyis a különbségeket, a vitákat, az egymás elleni harcokat hangzatos, kétségséges vonva szinte a mozgalom egységét. Tagadhatatlan, kezdetől volt vita és széthúzás, de minden politikai véleménykülönbség ellenére élt az összetartozás tudata is! Nem véletlen, hogy Veres Péter nagyon szerette Erdélyi Józsefet (mármost a költészetét, nem a politikai eszméit), Illyés Gyulát, Nagy Lajost, Darvas Józsefet, Németh Lászlót, Tamási Áront, Nagy Istvánt, Remenyik Zsigmondot, Kodolányi Jánost, Szabó Pált. Sinka István költői nagyságáról meg volt győződve. Vele kapcsolatban esztétikai felfogásának két alapkategóriáját is kifejti. Az egyik az elemiség, „amely minden igazi költő alap tulajdonsága”. A másik gyakran használt szempontja az intellektuális perspektíva. Amin azt érti, hogy képes-e a költő az egyedi révén kifejezni az általános emberit, a konkrétól magasabb rendű érvényt.

Veres Péter irodalmi ízlése, esztétikája az évek során változott, úgy is mondhatnánk, fejlődött. Részint be tudott fogadni olyan, alkotókat és alkotásokat, akiket korábban elutasított (Zola, Mikszáth, Thomas Mann, Karinyth Frigyes, Shakespeare). Állandóan olvasott, az autodidakták megszállottságával, így természetesen hozzászóltak új elméjéhez. Nagyon örült például annak, hogy megismerkedett Gottfried Keller rajonghatott egy német íróért is. Goethét és Schillert ugyanis nem kedvelte, s valószínűleg nem férköztött a szívébe más német író sem. Emiatt lelkifurdalást érzett, mert a második világháború után divat volt elfordulni a német kultúráról... Fejlődött abban az értelemben is, hogy figyelte fiatal pályatársait, biztatta, bírálta őket.

Fejlődött a kritikai ítélete is. Gorkijt mindhalálg becsülte, de öreg korában már olyan felismerésekre is eljutott: „én az utolsó nagy Gorkij-művet: a Klim Szangint már fáradt, túlszűfolt, morzsálékos... művészetem.” A saját írásművészetét is mind szigorúbb kritikával illette... Néhány korábbi és újabb modern irodalmi értéket azonban sohasem tudott „megemészteni”. Rajongott az orosz irodalomért, de a legnagyobb orosz, Dosztojevszkijt, akinek „köpenye alól bújt ki” a modern európai irodalom, nem tartotta jó íróknak. Krúdyt „senki-embernek” minősítette, Kassákot igazából nem értette. Szabadunk olyan nagyjaival szemben mint O'Neill; Williams vagy Franz Kafka, értetlenül állt, Dürrenmattot viszont komolyan vette, a „történelmi intelligenciáját” méltányolta. Mű- a vonzó és tanulságos esztétikai nézeteiben? Mindenekelőtt az őszintesége! Az az irigylésre méltó szubjektivitás, ahogy szabadjára ereszté túlerékény realista ösztöneit, és kíméletlenül számon kéri emberi-erkölcsi eszményeit! Minden írása vitairat, mely állásfoglalásra ingerel, s ebben van cselekvőereje!

Bakó Endre

Min dolgozik?

Bán Imre otthonában

Irodalomprofesszor, túl a nyolcvanon. A régi magyar irodalom, a középkor, a reneszánsz világirodalmának tudósa. Dante leg-hűségesebb szerelmeinek egyike: sok-sok évtizedes munkásságának jelentékeny részét az olasz költőóriás követelte, követeli ma is magának. Az Eötvös Kollégium, Párizs, Gyöngyös után nyugdíjaztatásáig debreceni professzor, tanár. Miért is ne mondjam el egyszer, hogy milyen tanár: hogy Balassi verseit olvasva-elemezve hányszor láthattunk könnyet a szemében? Éretlen golyók, irodalmár-tanoncok megrökönyödésére: hogy honnan, miért az elérzékenyülés? Mivel és alkotóval történt sokadik találkozás után is honnan ez az érzelmi nyitottság, a befogadás illesztése készsége? Tanárként többek között ezt is tanította: az empátia szükségességét. Annak a képességnek jeleit láttuk, amely persze aligha tanítható, amely vagy van vagy nincs az emberben: a művek átélésének (az élet nehéz helyzetében is gyakorta megnyugvást kínáló) képességéről tanuskodtak azok az órák. Természetesen: enciklopédikus méretű tudásról is.

Eddig utolsó könyve, Eszmék és stílusok címmel tizenegy esztendője jelent meg.

Mit, min dolgozik ma a Kossuth-egyetem nyugalmazott professzora?

— Most valóban dolgozom, két éves „többrendbeli” beteges után. Decemberben kellett leadnom a Szépirodalmi Kiadó részére körülbelül harminc ív terjedelemben a Dante-tanulmányok teljes gépiratát. A könyv egyébként az Alföldi Nyomdában készült. Mit emelhetek ki, véleményem szerint fontosat e leendő tanulmánykötetből? Nagyon létező tanulmány a Dante életé és műve kronológiája, a Divina Come-

dia szerkezetének elemzése. Kiseb, de úgy gondolom, fontos az 1962-es Összes művek kritikája. A kötetben válogattam egy sor ismertetést is. Ezek java része az 1965-ös jubileumi évben megjelent számos, nemzetközileg fontos Dante-könyvvel foglalkozik. Népszerűsítő dolgozatokat nem vettem fel a kötetbe, kizárólag tudományos munkákat. Pillanatnyilag a tanulmánykötethez tartozó részleges bibliográfiát állítom össze. Időigényes, igen komoly munka ez, a célja pedig, hogy a szakemberek emlékezetét fel-frisítsse.

— Nem a Dante-monográfiát írtam meg. Hiányzik még Dante politikájának elemzése, Dante a teológiához való viszonyának bemutatása, a Divina Comedia tartalmi elemzése. Utóbbira még senki sem vállalkozott.

— A kötetben szereplő tanulmányok egy részét már publikáltam, de szerepel majd benne több, eddig kéziratban lévő munkám is. Írtam egy tanulmány méretű bevezetőt: ez lényegében dióhéjban az egész Dante-arckép. Ez a dolgozat az 1981-es Stúdióban, a Kossuth-egyetem Magyar Intézete kiadványában már megjelent.

— Ez volna tehát a Dante-tanulmányok. Van azután körülbelül 25–30 kéziratban lévő művelődéstörténeti, történeti dolgozat, nagyobb lélegzetű kritikák, amelyek kiadásra várnak. Nemigen tudom adminisztrálni magam, és nemigen szoktam kiadók után szaladni, úgyhogy e tanulmányok sorsát illetően is meglehetősen peszsimista vagyok. Egyébként is évtizedes kiadói „csönd” után most elsősorban erre a Dante-kötetre figyelek.

Cs. Nagy Ibolya

FILMNAPLO

Krónika egy török falu életéről

A rendkívül súlyos politikai, társadalmi és gazdasági problémákkal küszködő Törökországban, ahol a feudalizmus maradványai még napjainkban is továbbélnek, az évente 120–130 hazai film kerül bemutatásra. A gyártott filmek száma alapján a török filmművészetet még jelentősnek is mondhatnánk, a statisztikai adatok azonban — mint oly sokszor a gyakorlatban — alaposan félrevezetik a tájékozatlan kívülállókat. Az évi 120–130 film közül ugyanis mindössze sze csak néhány nevezhető említésre méltónak, s elenyészően kevés — körülbelül hat vagy hét — azoknak a filmeknek a száma, amelyek a jelentősebb alkotások közé sorolhatók. A televízió könyörtelen konkurencijára, a kedvezőtlen gazdasági konjunktúra, a pusztuló filmszínházak, az özőn víz előtti laboratóriumok, az elavult gépi berendezések tökéletesen elegendőek ugyanis ahhoz, hogy kedvtől szegjék a legvakmerőbb rendezőnek is, s lehetetlenné tegyék az életét. „S ha ezenkívül figyelembe vesszük a cenzúrát, amelyet olyan törvény alapján gyakorolnak, amely az 1923-as Mussolini-féle cenzurátörvény szinte szó szerinti fordítása, valamint a politikai hatalmat, amelyet önkényuralminak nevezni eufémizmus lenne, már nincs is kedvünk megmosolyogni az időnkénti megmagyarázhatatlan fényerő-változásokat, a szövegkihagyásokat, az olyan kópiákat, amelyek már a laboratóriumból való kikerülés pillanatában hasznavehetetlenek.” (l'Unita, 1985. jún. 7.)

Mindezt figyelembe kell venni, amikor olyan filmgyártásról beszélünk, amely foggal-körömmel harcol saját túléléséért, amelyet a politikuskok szinte szünet nélkül állandóan támadnak, a kereskedők kíméletlenül kiszámányolnak, a külföldiek pedig egyszerűen nem értenek meg. Ilyen körülmények között jelentős eredmények tűnik, hogy az elmúlt néhány évben közel féltucat fiatal és idősebb rendező tűnt fel a török valóságok híven tükröző alkotásaival, amelyek hazájukban jelentős közönségsikert értek el, a közönségsikert követően pedig seregnyi díjat nyertek.

A rendkívül kedvezőtlen körülmények között kibontakozó új török film egyértelműen a népszerű melódrálmákat ismételő hazai filmipar ellen irányul. A fiatal filmesek között csak ritkán alakul ki együttműködés, a körülmények hatására rivalizálni kényszerülnek egymással, politikai nézeteik is eltérőek — de ban mindannyian haladó gondolkodásúak, s alkotásaikban hitelesen mutatják be a Törökországban uralkodó szomorú társadalmi valóságot, az ország politikai és gazdasági rendszerének igazságtalanságait.

Az 1970-es évek török filmművészetének legérdekesebb alkotója Yilmaz Güney, aki nemcsak egyszerűen az utóbbi évek legjelentősebb török filmrendezője volt, hanem ugyanakkor nemzeti hős is. 1958-ban került a filmhez, miután irodalmi érdeklődése és baráti köre folytán kapcsolatba került a művészi-értelmiségi körökkel. Kezdetben színészként, majd forgatókönyvíróként dolgozott, 1961-ben kiadott regényét (Háromismeretlenes egyenlet) komunisták propagandának bélyegezték, és emiatt 18 hónapi börtönbüntetésre ítélték. Kiszabadulása után öt évig kommerszfilmekben dolgozott színészként, majd saját stúdiót alapított, s rendezőként folytatta filmes pályafutását. Forradalmi csoportok támogatása miatt 1972-ben ismét börtönbe zárták, ahonnan 1974-ben — a politikai foglyokra érvényes amnesztia idején — szabadult. Nem sokkal kiszabadulása után gyilkosság vádjával ismét letartóztaták, és 24 év kényszermentes életet ítélték, amelyet később 18 évre csökkentettek. Bűnöségét nem tudták egyértelműen bizonyítani — a szemtanúk vallomása alapján arra lehet következtetni, hogy mindenképpen provokáció volt a dologban. 1981-ben megszökött a börtönből, s külföldön kapva menedéket, tovább folytatta harcaát a hazájában uralkodó igazságtalanságok ellen. Franciaországban, ahol politikai menedéket kapott, megosztotta idejét a filmrendezés és a politikai tevékenység között. Utolsó alkotása az 1983-ban bemu-

tatott A fal című filmje volt, s ha a hosszú beteges után 47 éves korában bekövetkező halála nem akadályozta volna meg benne, 1984 őszén Görögországban kezdett volna forgatni egy filmet, illetve egy hatrészes tv-sorozatot a kurdok életéről.

A Yilmaz Güney szellemi hatása alatt kialakult filmgyártást egyfajta „vidéki filmként” definiálhatnánk, abban az értelemben, hogy a szereplők, a rendezők érdeklődése, a cselekmény alapjául szolgáló elbeszélések tematikai és politikai síkjai mind, mind a vidéki élethez kötődnek, annak törvényeihez, az azt megkülönböztető drámai körülményekhez. Egyértelműen ehhez a filmirányzathoz tartozik Erden Kiral Egy tanév Hakkariban című, több nemzetközi díjjal kitüntetett alkotása.

A film egy négyezer méter magasan fekvő, a világtól szinte teljesen elzárt észak-anatóliai faluban játszódik, ahol a szegénység-nél talán csak a tudatlan szűk világ. Erden Kiral tárgyilagos stílusban mutatja be a szinte középkori elmaradottságban élő emberek életét, kiknek minden napjait a szigorú vallási köztartások még nyomasztóbb teszik. A fordulatokban nem túlságosan gazdag film a látvány erejével hat a nézőkre: az operátor gondos aprólékosággal mutatja be az élet alatti létben tengődők szűkebb és tágabb környezetét. A hóval borított hegyek félelmes méreteikkel szinte fogságban tartják a falu lakóit, akik ugyanúgy beletörődnek a természetet valószínűbe, mint az évszázadok során kialakult társadalmi szokásokba. Ezt a beletörődést sugallja a tanító is távozásakor a gyerekekhez intézett utolsó mondataiban — s e beletörődés elleni halvány lázadás nyilvánul meg a gyerekek helyben maradásában, amikor a tanító távozásra szólítja fel őket. Sorsuk kérését kizárólag mégis a beletörődés lesz — de legalább tudat alatt valamit megéreztek egy távoli világról üzenetéből.

Sümei Anikó

61 négyzetméteres OTP-s házfelújítási munkákat, amiben 2 lift van és 10 emeletes, elcserelem tanácsot háziaknak... Kertes is érdekel jeligére a kiadóba.

Eladom vagy keresek házra cserélem sima cserével 3 szobás, földszinti, 12 lakásos, hitelmentes örökös lakásomat plusz garázs. Telefonteljesítés jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, 2 db egymáshoz nem messze lévő, mindkettő II. emeleti, 1 plusz 2 fül szobás tanácsai lakásunkat, kétrendbeli kertes vagy ikerháza. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Kis kertes ház eladó. Debrecen, Tömös u. 52. Erdéklődni mindennap.

Falu központjában Józsa tpusú új ház eladó. Nagyszülőknak 100 ezer Ft készpénz szükséges plusz OTP. Nagyszülőknak pótnyomtatás jeligére a kiadóba.

Keleti-őrszemle szobások részén vikendtelek építési engedéllyel, kész alappal sürgősen eladó. „Horgász” jeligére a kiadóba.

Különálló szoba, konyha mellékhelyiséggel, alberletre kiadó. Eva u. 9.

Intelligens nyugdíjas férfi alberletet keres. „Magányos aszonymű” jeligére a kiadóba.

8 hónapos kislány mellé lakásunkra gondozót keresünk egész napos elfoglaltságra. „Mehibízható pótnyomtatás” jeligére a kiadóba.

Falpari technikus termelésirányítói gyakorlati állást vállal Debrecenben vagy környékén. Ajánlatokat „Műszak” jeligére a kiadóba.

Januárban egész napos alkalmi munkát vállalok. Telefon: 19-216 de. 9 és du. 4 között.

Elveszett fehér, 1 éves magyar agár szuka kutya. Bal hátsó combján sebély. Bocsúlteret megtalálóját vagy nyomra vezetőjét jutalomban részesítem. Telefon: 17-148.

Elvesztettem dec. 31-én vagy jan. 1-jén zöld bőr irattáskám. Kérem a bűntudatos megtalálót, jutalom ellenében értesítsen a 20-638-as telefonon vagy a benne lévő címen.

Keresek a Délibáb Aruház környékén egy vagy másfél szobás főbérletű lakást alberletre. „Minél előbb” jeligére a kiadóba.

E-5-ös és EPL 3,5 tomasz pótkocsit eladó. Debrecen, Gyepsor u. 8.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Elcserelem új építésű házra. Tűz károsodott, jeligére a kiadóba.

Fi-es vírvízgát tojás eladó. Bornemisza u. 10.

Háromszobás, alpin-cézett, utcai házrész eladó. Béke útja 58. Telefon: 17-869.

Szoba-konyhás házrész eladó. Bóvírtól lehetőséggel van. Erdéklődni Bakos Gábor, Dobó u. 3. sz. Délután 4-től, szombat, vasárnap egész nap.

Eladom egy szobás, komfortos, gázfűtéses utcai házrészemet. Csokonai u. 42.

Vannak házrész 200 ezer Ft. Átadó önköltséggel áron 220 négyzetföldi bérlemény zárkért a Sámsonkútnban. Debrecen, Erdész u. 27.

Eladó 50 négyzetméter I. osztályú parketta. Krónikás u. 1.

Magán kis ház eladó. Építési engedély van. Erdéklődni délután. Csap u. 58.

Égy rendes lány, nagy ösztönös, szorgalmas, kádba alberletnek felvevő. Erzsébet u. 26. II. 8.

Bütorozott szoba, konyha gázfűtéssel, meleg vízzel, két személynek kiadó. Honvédtemető u. 7.

I + 2 fül szobás lakás üresen alberletre kiadó fél évre. Cim. Debrecen, István út 61. VI. 54.

Külön bejárattal szoba nem dohányzó nőnek kiadó. Kandia u. 3. III. 13.

CSAK 4 NAPIG! Fgyes női divatcsizmák NAGY ENGEDMÉNNYEL kaphatók január 7-10-ig a Hajdúszoboszló, Hősök tere 21. sz. alatt lévő cipőboltunkban. Várjuk kedves vásárlóinkat!

Hajdúszoboszló, Rököci u. 61. alatti 1289 négyzetméter terület, kétlakásos társasház építési alkalmatosságban eladó. A telken lévő romos állapotú ház, csetleg, esetleg áruházzal, víz, gáz, villany van. Erdéklődni: Györgyvári útra 4. sz. szobák, 120x90-es díszes ablakok eladó. Béke útja 8. sz. 2. Délutáni 17-21-ig.

Bütorfelvásárlás 16-25% telefontalálom. Hívásra azonnal megyek. Szekrények, ülógarnitúrok, ágymatracok, hűtőszekrények, mosógépek, szőnyegek, 150x120, 120x90-es díszes ablakok eladó. Béke útja 8. sz. 2. Délutáni 17-21-ig.

Központfűtés-szerelést, fűrdőszoba-szerelést, családi házakba két-éves garanciával, munkadíjjel együtt, azonnal eladom. A telken lévő romos állapotú ház, csetleg, esetleg áruházzal, víz, gáz, villany van. Erdéklődni: Györgyvári útra 4. sz. szobák, 120x90-es díszes ablakok eladó. Béke útja 8. sz. 2. Délutáni 17-21-ig.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Eladó vagy cserélhető kertes háza (fűtőrendszerrel) belvárosban lévő, 2 szobás, összkomfortos házrész. Markóváros u. 10., Kökényesiék.

Mély fájdalommal tudtuk meg, hogy szeretteit férjem, édesapám, testvéreim, akik ismereték, szeretették, hogy szerettek felelősen, drága édesanyáink, anyósunk és nagymamánk. CZIRBUSZ LASZLÓNA Kovács Ilona 51 éves korában, 1986. december 30-án rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 7-én, szerdán fél 1 órakor lesz a Körtemető 1. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Tömös u. 42. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudtuk meg, hogy KERTÉSZ GYULANE Tóth Erzsébet 67 éves korában váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 8-án, csütörtökön 10 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Vadliba u. 1. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudtuk meg, hogy drága jó férjem, édesapám, nagypapám, SÓTÓ BELA a 2. sz. Posta nyugdíjasa, 67 éves korában, rövid betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 8-án, csütörtökön 15 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Vigadó M. u. 61. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy LAKATOS JOZSEF 47 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 8-án, csütörtökön 11.30 órakor lesz a Körtemető 1. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Szepes 8. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy KATONA JOZSEF 68 éves korában, hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 7-én, szerdán 13.30 órakor lesz a Körtemető 1. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Tölgész u. 127. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy feleségem, édesanyáink, nagymamánk, BARABAS JANOSNE Szuha Lenke 51 éves korában, rövid, de súlyos betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 7-én, szerdán 13 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Sárkány u. 2. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy szeretteit édesanyám, nagymamám, MURÁNYI FERENCNE Dári Eszter 73 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 8-án, csütörtökön 13 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Hadháziúti, Dózsa György u. 3. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy drága jó feleségem, szeretteit édesanyáink, nagymamánk, VIRÁGH JÁNOSNE Szilágyi Veronika Erzsébet 67 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 9-én, pénteken 13 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Csáthy u. 24. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy drága férjem, MUDRA ANDRAS, a Hajdú-Bihar Megyei Fűtőtechnikai Vállalat nyugdíjasa, 75 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1987. január 7-én, szerdán 11 órakor lesz a Körtemető 2. sz. ravatalozó terméblől egyházi szertartás szerint. Gyászoló felesége.

Fájó szívvel tudtuk meg, hogy KOTRA KÁROLY, szeretteit férjem, édesapám, nagypapám, 48 éves korában elhunyt. Temetése 1987. január 7-én de. 11 órakor lesz a Püspökudvari Körtemetőben lez polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Püspökudvari, Bem u. 2.

Mély fájdalommal tudtuk meg, hogy KOTRA KÁROLY MAV műszaki főtanácsos, a Városi Tanács V. B. tagja, fájó szívvel tudtuk meg, hogy szeretteit férjem, édesapám, nagypapám, 48 éves korában elhunyt. Temetése 1987. január 7-én de. 11 órakor lesz a Püspökudvari Körtemetőben lez polgári szertartás szerint. Gyászoló felesége.

Viták a Szerző és vála Hatodik éve, megújításában: vezetésre. Nem is ösztönzött k ez szolgálta a Mondhatni, hogy kapott — legalább felé fordult a vendég Márpédig az üdösülésok — és masztozt követlato vállalatok működjenek.

Sok az í Amint köztudtézik a rájuk rábbi rendszerárak kialakításáért a vállalatok a jövedelemvendéglátóhelytel ma is a könyvos, úgynevezte vendéglátóhely feladatokra, hátsó módszerek. A szakember dolgozták, az felismerik megvezeték. Miv szerződéses ve sebb a dolgok, csökkentik app részt szubjektíven követekeban ma is annamikor az üzlemben irányító mindent döntés. Természetesen létszámcsokkenté jaitól, hanem is születtevettó sához szívesen zódóes üzletve seéret személyes kel, tehát jelenja a törzsvendősze az étlapo árakat, ellen húsért szaladga dégszalagot, a elfoglalt üzletvgyek intézéségyen, hanem fi

Vállalkoz Ilyen egyszerű gépek, hűtők, kftása, az üzlet bross, tányér, pójavitása, illetve kirakatvégek t. Az lenne a k a nyavállalatna — A szó nálna szolgáltat megfizetnek. Ektokban is kiala tok ilyen ajánl nek, és a felada zanak létre. Meg kell mo mód és szükség keves helyen is tani, hanem kis kevesebb helye csoportok. Jó pto Vállalatot sz csökkentette ad egy részét az vállalat gazdas zódóes üzletek vállalat is próbá mutatja. A tapasztás mi tudná megú a korábbihoz k nak: a szerződ zódóesben rögzít valamit is tenn

Az Anyagbeszerző és Szolgáltató Szövetkezet Közös Vállalat azonnali belpéssel felvez takarítókat könyvelőket, raktári munkásokat. Jelentkezés: Debrecen, Dicsőesi út 36. sz. A Győrffy István Középiskolai Kollégium női konyhai kiscsigókat alkalmaz. Debrecen, Postakert u. 7/B.

Az Anyagbeszerző és Szolgáltató Szövetkezet Közös Vállalat azonnali belpéssel felvez takarítókat. Jelentkezés a főkönyvelőnél. Debrecen, Dicsőesi út 36. sz. A Mezőgazdász Vállalat 1. sz. gyára, Debrecen, Híd u. 6-8. sz. azonnali belpéssel felvez cserépbélyes, beszerző, karatos szak- és betanított munkásokat, darabolt-sajtolt gépmunkásokat, járműelektromos szerelőket, raktári kiadókát. Jelentkezés a gyár munkáigazgatójánál.

A Debreceni Városgazdálkodási Vállalat felvétele keres utaszerelő, hegesztő lakatos szakmunkásokat. Jelentkezés: István út 122. sz. alatt a műszaki és gépészeti osztályon.

Az Agrokör Vállalat felvétele keres 1987. január 1-jét betéppéssel mezőgazdasági gépszerelő, autóművelési szerelő, valamint villanyzerelőket. Jelentkezés: Debrecen, Dicsőesi út 3-5. sz. A Kőpore debreceni gyárgyárgyára felvez dízelargonacsovezetői vizsgával rendelkező argonacsovezetői két műszaki szakember. Jelentkezés: Debrecen, Vágóhid u. 7.

A Jászati Attila-telepi Általános Iskola érettségizet gépiró alkalmaz a kollégiumi munkakörbe 2 éves szerződésel. Fizetés 4000-4500 Ft. Jelentkezés az iskolában, Debrecen, Mostoripályai út 63. Főállású portásokat felvezünk. Gelka Villamosipari-felújító Üzem, Debrecen, Vágóhid u. 12/C.

A Hajdú-Bihar Megyei Tanács Technikai Vállalata felvez Derecske helyi lakosú halottszállítás gépkocsikísérőt és betanított munkásokat a kirendeltségvezetőnél, Derecske, Landler J. u. 23. valamint Hajdúszoboszlóra helyi lakosú halottszállítás gépkocsivezetőt. Jelentkezés: Debrecen, Körtemető a szállítási művezetőnél.

Felvétele keresünk szakembert normatíván munkakör betöltésére, továbbá felsőfokú végzettségű, 3-5 éves gyakorlati rendelkező üzregazdálkodási csoportvezető, valamint középiskolai végzettségű és gyakorlati rendelkező, pénztáros. Tandri, Debrecen, Hámsán Károly u. 76.

Január 4-én ünnepelte 50 éves házassági évfordulóját Nemes János és felesége, Szabó Zsuzsanna Balmazújvárosi családja körében, 3 unokájával és dédunokájával együtt.

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS Szoba-konyhás, gázfűtéses udvari lakás használatra. Jól elhelyezkedő, új, elcserelem tanácsot háziaknak... Kertes is érdekel jeligére a kiadóba.

INGATLAN Eladó Huszár Gál u. 39. számú ház (Mák utca sark) 200 négyzetföldi telken. Kétszobás, összkomfortos, gáz és külső fűtéses ház. Építkezési lehetőséggel. Erdéklődni szerdától vasárnapig egész nap.

BÜTOR Mindenféle szép bútor, vésle és eladás. Arany János u. 13. Telefon: 20-019.

Képzés-képesítéssel kinyelölt felvezőket. Jelentkezés: Péchy Mihály Értéktároló Vállalat, Debrecen, Dicsőesi út 32-34. Munkatársakat keresünk hegesztő, minősített és argonvédőgázos hegesztő szakmában. Képzett munkásokkal nem jelenkezünk! Munka tóna túli szakcsoporti foglalkoztatás lehetősége. Munka és Gumi Ipari Szövetkezet, Debrecen, Bartók B. út 61.

Advertisement for 'Tűzép' (fireproof) products, featuring a logo and text: 'Művi számlával rendelkezők figyelmébe ajánljuk! A Kelet-magyarországi Tűzép Vállalat kéri vásárlóit, hogy vállalatunk telephelyein, valamint a fegyvermári téglagyárból vásárolt B/30-as falazóanyagot 1987. január 10-ig elszállítani sziveskedjenek. A téglagyárból, illetve a telephelyeinkről el nem szállított mennyiségekre vonatkozó utalványok 1987. január 10-én érvényüket veszítik.'

Dolgozókat alkalmaznak

Képzés-képesítéssel kinyelölt felvezőket. Jelentkezés: Péchy Mihály Értéktároló Vállalat, Debrecen, Dicsőesi út 32-34. Munkatársakat keresünk hegesztő, minősített és argonvédőgázos hegesztő szakmában. Képzett munkásokkal nem jelenkezünk! Munka tóna túli szakcsoporti foglalkoztatás lehetősége. Munka és Gumi Ipari Szövetkezet, Debrecen, Bartók B. út 61.

Közgazdasági egyetem vagy számviteli főiskolát végzett, 4-5 éves gyakorlati rendelkező munkatársat és gyakorlott gépirót és gyakorlott gépirót vesz fel a könyvszakértői iroda. Debrecen, Széchenyi u. 9. sz.

CSALÁD

Január 4-én ünnepelte 50 éves házassági évfordulóját Nemes János és felesége, Szabó Zsuzsanna Balmazújvárosi családja körében, 3 unokájával és dédunokájával együtt.

Viták a vendéglátóiparban Szerződéses üzletek és vállalati központok

Hatodik éve, hogy döntő lépés történt a vendéglátás megújításában: megkezdődött a kisebb üzletek szerződéses vezetése. Nem sokkal később a nagyobb vendéglátóhelyek is ösztönzést kaptak, hogy hatékonyabban működjenek — ezt szolgálta a jövedelemérdekeltségi rendszer elterjesztése. Mondhatni, hogy így szinte az egész szakma új arculatot kapott — legalábbis az az arca megújult, amelyik a vendég felé fordul. Nem történt azonban számottevő változás a vendég számára láthatatlan vállalati központokban. Márpedig az üzlethálózatban bekövetkezett jelentős módosulások — és általában a gazdálkodással szemben támasztott követelmények — megkívánják, hogy a vendéglátó vállalatok központjai is korszerűbb feltételek között működjenek.

Sok az íróasztal

Amint köztudott, a szerződéses üzletvezetők önállóan intézik a rájuk bízott vendéglátóhely ügyeit, szemben a korábbi rendszerrel, amikor az alapanyagok beszerzésétől az árak kialakításán át egészen az üzlet berendezéséig mindent a vállalati központ irányította. Hasonlóképp önállósultak a jövedelemérdekeltségi rendszerbe bevont nagyobb vendéglátóhelyek is, még ha ezek számára néhány feltételt ma is a központ diktál. Bár akadnak még hagyományos, úgynevezett szoros elszámolási rendszerben működő vendéglátóhelyek, nyilvánvaló, hogy a vállalati központok feladatköre, hatásköre egyfelől szűkült, másfelől új irányítási módszereket tesz szükségessé.

A szakemberek, akik a vendéglátó szakma reformját kidolgozták, azt várták, hogy a vállalati központok maguk is felismerik megváltozott helyzetüket, s ehhez igazítják szervezetüket. Mivel az üzletek egy nagy csoportjával — a szerződéses vezetése adottságokkal — a központoknak kevesebb a dolguk, arra lehetett számítani, hogy a központok csökkentik apparátusuk létszámát. Ez azonban — nagyrészt szubjektív okok miatt — nem, illetve csak kevés helyen következett be. Némely vendéglátó vállalat irodájában ma is annyi az íróasztal, mint amennyi akkor volt, amikor az üzleteket közvetlenül, a szó legszorosabb értelmében irányították. Amikor minden bevett forinttal elszámoltatták, amikor minden lépésüket megszabták, amikor minden döntést a központokban hoztak.

Természetesen az irányítás megváltozása nem csupán létszámcsoökkentést kíván a vendéglátó vállalatok központjaitól, hanem új módszerek bevezetését is. Bár a szerződéses üzletvezetők önállóak, bizonyos részfeladatok megoldásához szívesen vesznek igénybe külső segítséget. Az a szerződéses üzletvezető, aki a magasabb nyereség megszerzéséért személyes kapcsolatban akar maradni a vendégekkel, tehát jelen kíván lenni az üzletben, netán maga óhajtja a törzsvendég elé tenni az ebédet, és aki maga állítja össze az étlapot, gondoskodik a személyzetről, kalkulálja az árakat, ellenőrzi a konyhát, hajnalonta friss zöldséget, húsrét szalagdíj, és mindeközben tőri a fejét újabb vendégcsalogató, a forgalmat növelő módszereken — az ilyen elfoglalt üzletvezető szívesen venné, ha az egyszerűbb ügyek intézését másra bízhatná. Természetesen nem ingyen, hanem fizetség ellenében.

Vállalkozás vagy tespedtség?

Ilyen egyszerűbb ügy lehet például a gépek — konyhagépek, hűtők, kávéfőző-masínok — rendszeres karbantartása, az üzlet berendezési tárgyainak — szék, asztal, abrosz, tányér, pohár, evőeszköz, dekoráció — beszerzése, javítása, illetve mosatása, és sok más hasonló, mondjuk a kirakatüvegek tisztán tartása.

Az lenne a kézenfekvő, ha az ilyen feladatok ellátására az anyavállalat — a vállalati központ — vállalkozna. — A szó szoros értelmében vállalkozna: felkínálna szolgáltatásait a szerződéses üzletvezetőknek, akik ezt megfizetnék. Ehhez azonban az kellene, hogy a központokban is kialakuljon a vállalkozói szemlélet, hogy a központ ilyen ajánlatokat tegyenek a szerződéses vezetőknek, és a feladatok ellátására szolgáltató csoportokat hozzanak létre.

Meg kell mondani, hogy bár már hat esztendeje lenne mód és szükség a központok ilyen átváltozására, csak igen kevés helyen ismerték fel; az új rendszerben nem irányítani, hanem kiszolgáltatni kell a szerződéses vezetőket. Még kevesebb helyen jöttek létre azok a bizonyos szolgáltató csoportok. Jó példaként a Hajdú-Bihar Megyei Vendéglátó Vállalatot szokás emlegetni, amely egyfelől alaposan csökkentette adminisztratív létszámát — az irodai dolgozók egy részét az üzlethálózatban foglalkoztatja — másfelől vállalati gazdasági munkaközösségeket hozott létre a szerződéses üzletek kiszolgálására. Néhány más vendéglátó vállalat is próbálkozik hasonlókkal, a többség azonban, mint már említettük — a megújulásnak csak kevés jelét mutatja.

A tespedtség láttán pedig felmerül az emberben: ugyan, mi tudná megújulásra készíteni a központokat? Hiszen ma a korábbihoz képest igencsak kényelmes helyzetben vannak: a szerződéses üzletvezetők csak fizetik nekik a szerződésben rögzített átalánydíjat, minnek ellenében alig kell valamit is tenniük.

A minisztérium törekvése

A rendre befolyó tekintélyes summák — a licitálás során olykor felsőről átalánydíjak — majdhogynem munka nélkül juttatják jövedelemhez a központokat. Ami, és ez az igazán elgondolkodtató, akkor is garantálja a vállalat jövedelmezőségét, ha eközben több üzlete ráfizetéses. Ha a jövedelmezőség a szerződéses üzletek révén biztosra vehető, akkor ugyan mi készíti a vállalati központokat, hogy a közvetlen irányításuk alatt maradt üzleteket hatékonyabban gazdálkodásra ösztönözzék, hogy azokat is megújítsák, hogy azok is jobb, figyelmezből szolgáltató nyújtssanak a vendégeknek?

Igy juttottak a szakma egyes vezetői arra a gondolatra, hogy létre lehetne hozni valamiféle elszámolási központot, amely valamennyi szerződéses vendéglátóhellyel elszámolási viszonyban állna: megkötne velük a szerződéseket, és kezelne a befolyó átalánydíjakat. Talán mondani sem kell, hogy a gondolat kemény ellenállásba ütközött, sőt, felháborodást keltett. Sejtteni lehetett ugyanis mögötte olyasféle szándékot, hogy a vállalatokat netán megfosztanák a biztos bevételi forrástól — a szerződéses befizetéseitől — minek következtében azok anyagilag igencsak megrendülhének. Mindenesetre rákényszerülhének, hogy — más forrás alig lévén — egyéb üzleteikből préseljenek ki magasabb bevételt, mert máskülönben könnyen csődbe juthatnak, és egyenesen feleslegessé válhatnak.

A Belkereskedelmi Minisztérium mindenesetre jó úton jár, amikor hatékonyabb tevékenységre próbálja készíteni a vendéglátó vállalatokat.

SPORT SPORT SPORT SPORT

A DMVSC hétfőn megkezdte a felkészülést a tavaszi szezonra

Az 1986. évi terem-labdarugótornán elért második helyezéssel a tartsolyában a DMVSC NB I-es labdarugó-csapatja is megkezdte szokásos szabadságát december közepén. A játékosok „vakációja” január 5-ig tartott.

Tegnap, hétfőn délelőtt találkoztak ismét a labdarugók és az egyesület, valamint a labdarugó-szakosztály vezetői a DMVSC Oláh Gábor utcai székházában. Többek között Dévai Lászlónak, az egyesület ügyvezető elnökének jelenlétében Erős György, a labdarugó-szakosztály vezetője köszöntötte a játékosokat. Merleget vont az ősről, és ismertette a tavaszi elvárásokat is. Ezt követően dr. Puszkás Lajos vezető edző arról beszélt, hogy az őszihez hasonló, vagy még annál is jobb hozzáállást vár a keret tagjaitól. Szeretné felkelteni és erősíteni bennük az önbizalmat, remélve, hogy a következő hónapokban ez a lelkes játékban és a sikerekben is megnyilvánul majd.

A rövid összefoglaló és az e heti program egyeztetését követően Sipos Tibortól, a labdarugó-szakosztály technikai vezetőjétől kérünk tájékoztatást a DMVSC felkészülésének menetrendjéről.

Hétfőn délután sportorvosnál voltak a labdarugók, majd edzést tartottak. Kedden már két foglalkozást tartanak, az egyiket délelőtt 10 órától a szabadban, a másikat pedig 17 órától a teremben. Szerdán és csütörtökön csak délelőtt lesznek edzések, míg pénteken ismét két foglalkozást tartanak. Szombaton délelőtt is lesz edzés. Január 2-től 21-ig a labdarugócsapat szálláshelye Hajdúszo-

A DMVSC labdarugóinak egy csoportja a hétfői találkozó

szólón, az Építők üdülője lesz. Mindennap lesz edzés a fűrdővárosban, de az együttes néhányszor úgy kerül sor 13 óráról. Január 31-én 10 óra 30 perctől DMVSC—Kinizsi mérkőzés, a február 28-án esedékes bajnoki szezonnyitói összecsapás pedig február 28-án lesz. Ezenkívül február 21-én és 22-én ismét részt veszünk Nagyváradon egy négy csapattal sorra kerülő tornán.

— Január 22-én — folytatja Sipos Tibor — Zsolnára utazik a csapat, ahol négy együttes részvételével trestornára kerül sor. A DMVSC ellenfele a cseh-szlovák válogatott, a ZVL Zilina cseh-szlovák I. osztályú gárda és egy NSZK-beli I. osztályú csapat lesz. Egy 60 x 30 méteres csarnokban műfűvön rendezik majd a mérkőzéseket. Az együttes január 25-én tér vissza Debrecenbe.

— Gondolom, később szabadtéri nagypályás edzőmérkőzésekre is sor kerül. — Január 28-án 13 órakor a Hajdú Vasas ellen játszó a csapat idei első edző-

mérkőzését a szabadban. Másnap a DMVSC junior—Balmazújváros találkozója kerül sor 13 óráról. Január 31-én 10 óra 30 perctől DMVSC—Kinizsi mérkőzés, a február 28-án esedékes bajnoki szezonnyitói összecsapás pedig február 28-án lesz. Ezenkívül február 21-én és 22-én ismét részt veszünk Nagyváradon egy négy csapattal sorra kerülő tornán.

— Van-e újdonság a játékoskerettel kapcsolatban?

— A több mint kéthetes szünet jól jött a labdarugóknak, reméljük, kipihen-tek magukat. A korábban sérültek állapota is szépen javult. Újdonság mindössze annyi, hogy Till Lajos előreláthatólag februárban bevonul katonának, így tavasszal nem áll majd a csapat rendelkezésére.

Cs. Z.

Átigazolások

Birkózás: Wimmer Richárd (Szombathelyről a D. Honvéd Bocskai).

Kézilabda: Györffy Agnes (Nyíregyházi Volán Dózsa — Debreceni MVSC), Szirma György (Nyírbátori Báthory — D. Medicor), Budai Csaba (Püspökladányi MÁV Egyetértés — D. Medicor), Bárdos Zsuzsa — D. Medicor—D. Kinizsi), Kopcsa István (Nyíregyházi VSSC — D. Medicor), Pindicska Edit (Hajdúszoboszlói Bocskai — D. Medicor), Nagy Józsefné (Balmazújvárosi Lenin Tsz SE — D. Kinizsi), Halász Ferencné (Balmazújváros — D. Kinizsi), Kozák Angéla (D. Közüti Építők — Borsodi Bányász), Rádin Milutin (D. Dózsa — Nádudvari Vörös Csillag Tsz SE), Szerkes Pál (D. Dózsa — BHG SE).

Kosárlabda: Rasovszky Miklós (Balatonfüzfő — D. Universitas).

Röplabda: Kukucska György (Nyíregyháza — D. Universitas).

Tenisz: Ujhidi Zoltán (D. Universitas — Kecskemét), Pete László (D. Universitas — Berettyóújfalui Kórház SE), Baffy Zsolt (D. Universitas — BEAC), Baffy Dező (D. Universitas — Hajdúszoboszlói Gázláng).

SOROKBAN

Az idei tehetségkutató akcióra január 31-ig lehet jelentkezni azoknak a labdarugóknak, akik 1973. augusztus 1. és 1975. július 31. között születtek. A jelentkezési szándékot levetve az MLSZ-szel, a Képes Sport szerkesztőségével és a Magyar Rádió Szórásközpont Főosztályával közölhetik a fiatalok. Személyesen vagy akár írásban lehet jelentkezni, Hajdú-Biharban az illetékes labdarugó-szakosztályosoknál is.

Síbuszok indulnak a hétvégén a Bükkbe. Az elmúlt évi tapasztalatok alapján a Hazafias Népfront tömegsportbizottsága kellő számú jelentkező esetén szombaton és vasárnap síbuszok indítását tervezi. Jelentkezés 7-én, szerdán este 5 órakor az ifjúságpolitikai klubban (Debrecen, Kossuth u. 1.).

TOTÓNYEREMÉNYEK. A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint az első heti totónyeremények az illetékes levonása után a következők: 13 találatos szelvény 1 darab, amely egyben 13 plusz 1 találatos is. A nyeremény és a jutalom együttesen 6 962 483 forint. 12 találatos szelvény 104 darab, nyereményük egyenként 21 227 forint. 11 találatos szelvény 2845 darab, nyereményük egyenként 1224 forint. A 10 találatos szelvények száma 24 580 darab, nyereményük egyenként 212 forint.

„Egyenjogúsítás” a Kner-kupában

Kézilabdaberekben már jól cseng a Kner-kupa kiírt mérkőzissorozat neve, amelyen elismert vidéki együttesek versengenek. Az 1985-ben újtárra indított sorozaton előbb a PMSC, majd a Tisza Volán térfegyüttese hódította el a kupát, idén viszont már két győztest avatnak: bekapcsolódnak a női csapatok is. Erről tájékoztatták az újságírókat hétfőn a Magyar Sajtó Házában.

Kitzing József, a támogató Kner Nyomda könyvgyártási igazgatója elmondta, hogy a létszámát és termelését tekintve is az ország egyik legnagyobb nyomdája 1986-ban sikeres évet zárt. Így a közeljövőben 9 millió dollárért vásárolhatnak meg modernbb, új gépeket. Sporttal kapcsolatos tervük pedig az, hogy a kézilabdatornára a jövőben külföldi gárdákat is meghívják.

Eperjessy Béla, a Békés Megyei Kézilabda Szövetség elnöke bemutatta a két mérkőzissorozat mezőnyét. A férfiaknál a tízenegy NB I-es csapat mellett meghívást kapott az NB I B-s Dunaújvárosi Kohász, a Rába ETO Európa Kupa-, a Tisza Volán pedig nemzetközi szereplése miatt lemondta a részvételét. Az újonc solymári PEMÜ SE ugyanakkor úgy döntött, hogy inkább a Budapest-bajnokságon vesz részt. A kilenc együttest dunántúli és tiszántúli csoportra osztották.

TISZÁNTÚL: Debreceni Dózsa, Hódiköt, Ózdi Kohász, Békéscsabai Előre Spartacus.

DUNÁNTÚL: Veszprémi Építők, Tatabányai Bányász, Várpalotai Bányász, Pécsi MSC, Dunaújvárosi Kohász.

A csapatok január 11. és február 11. között oda-visszavágós rendszerben körmerkőzést játszanak a csoporton belül, majd az első helyezettek a döntőben, a másodikok pedig a bronzéremért folyó mérkőzésen találkoznak február 14-én Békéscsabán. A győztes 50 000, az ezüstérmes 40 000, a bronzérmes 30 000, míg a negyedik helyezett 20 000 forintot érdemel ki.

A női mezőny „teljesebb” lesz, hiszen mind a nyolc élvonalbeli vidéki együttes elfogadta a meghívást. A rendezők itt is dunántúli és tiszántúli csoportot alakítottak ki, bár az egyensúly-eltolódás miatt az újonc Eger SE-nek dunántúli ellenfelekkel kell felvennie a küzdelmet.

TISZÁNTÚL: Budapest SE (Szeged), Borsodi Bányász, Debreceni MVSC, Békéscsabai Előre Spartacus.

DUNÁNTÚL: Tatabányai Bányász, Richards SE (Győr), Dunaújvárosi Kohász, Eger SE.

A női csoportmérkőzéseket február 21. és március 8. között kell lejátszani, míg a március 21-i békéscsabai helyosztón szintén a csoportelsők és -másodikok vehetnek részt. A női torna győztese 35 000, a második 25 000, a harmadik 20 000, a negyedik pedig 15 000 forintot vehet át.

A pénzdíjakat a Kner Nyomda ajánlotta fel, míg a megyei szövetség a férfiaknál és a nőknél a gólkirályt és a legsportszerűbb együttest ajándékozza meg.

A Kner-kupa győztesei elnyerik a vidékbajnoki címet.

sport

Sportrovát-ügyletes:
FÜLEP KORNÉL
Ügylet: 9-16 | 12-ig
Telefon: 17.152

„Öregfiúk” nemzetközi labdarugótornája

A brazilok legyőzték Olaszországot

Vasárnap Sao Paulóban megismét Pelé volt a sztár. A 46 esztendő „fekete gyöngyszem” tiszteletére félszázévesen gyűlte össze a Pacaembu-stadionban, hogy újra láthassák a hatvanas évek végének, a hetvenes évek elejének kivételes képességű sztárját a róla elnevezett, neki tisztelegő nemzetközi öregfiúk tornán.

A nézőtérben többnyire 20 éven aluli fiatalok foglaltak helyet, tehát olyanok, akik fénykorában nem láthatták Pelét, aki 1974-ben búcsúzott a brazil pályáktól, azután a New York-i Cosmos csapatához szerződött, véglegesen pedig 1977-ben akasztotta szögére a „stóplis cipőt”. (Ezután már csak jótékony célú találkozókra szerepelt.)

A nyitónap slágerének az elmúlt idők számos sztárját felvonultató brazil—olasz „rangadó” számított, amelyen meglepetésre az olaszok kezdtek jobban, számos gólszerzési lehetőséget szalasztottak el. Aztán a brazilok rákapcsoltak, s egy szerencsés góllal — Rivelino szabadrúgása az olasz hátvéd Lelli lábáról került Al-

bertosi kapujába — megszerzték a vezetést. A második játékrészben a dél-amerikaiik legszebb napjaira emlékeztető trükkökkel, megoldásokkal szórakoztatták a közönséget, és két remekbe szabott fejes góllal — Rivelino és Dario révén — növelték előnyüket.

Sokan ezt a találkozót az 1970. évi világbajnoki döntő visszavágójának kiáltották ki, amikor a brazilok 4:1-re verték az itáliaiakat. Az egykori finálé szereplői közül most Rivelino és Pelé, illetve Albertosi, Fachetti és Boninsegna lépett pályára.

A nyitónap második mérkőzésén a tavalyi mexikói Mundial döntője ismétlődött meg, persze, csak az „elődők” szereplésével. Most egyik csapat sem tudott felülkerekedni, Argentína 1:1-re végzett az NSZK-val.

A nyitónap eredményei: Brazília—Olaszország 3:0 (1:0). Gólszerzők: Lelli (öngól, 29. p.), Rivelino (69.), Dario (81.). Argentína—NSZK 1:1 (1:0). Gólszerzők: Gonzalez (12. p.), illetve Kremers (80.). Uruguay szabados volt. (MTI)

